

BARBARA
ERSKINOVÁ

*Dědictví
minulosti*

NAKLADATELSTVÍ BRÁNA

BARBARA
ERSKINOVÁ
*Dědictví
minulosti*

NAKLADATELSTVÍ BRÁNA

Originální vydání
TIME'S LEGACY

Přeložila Eva Křístková

*Daphne a Tonymu
s láskou*

Copyright © Barbara Erskine, 2010
Translation © Eva Křístková, 2010

ISBN 978-80-7243-481-7

Zda jeho nohy kdysi dávno
stoupaly v kopcích zelených?
Zda Boží beránek byl viděn
v pastvinách vlídných anglických?

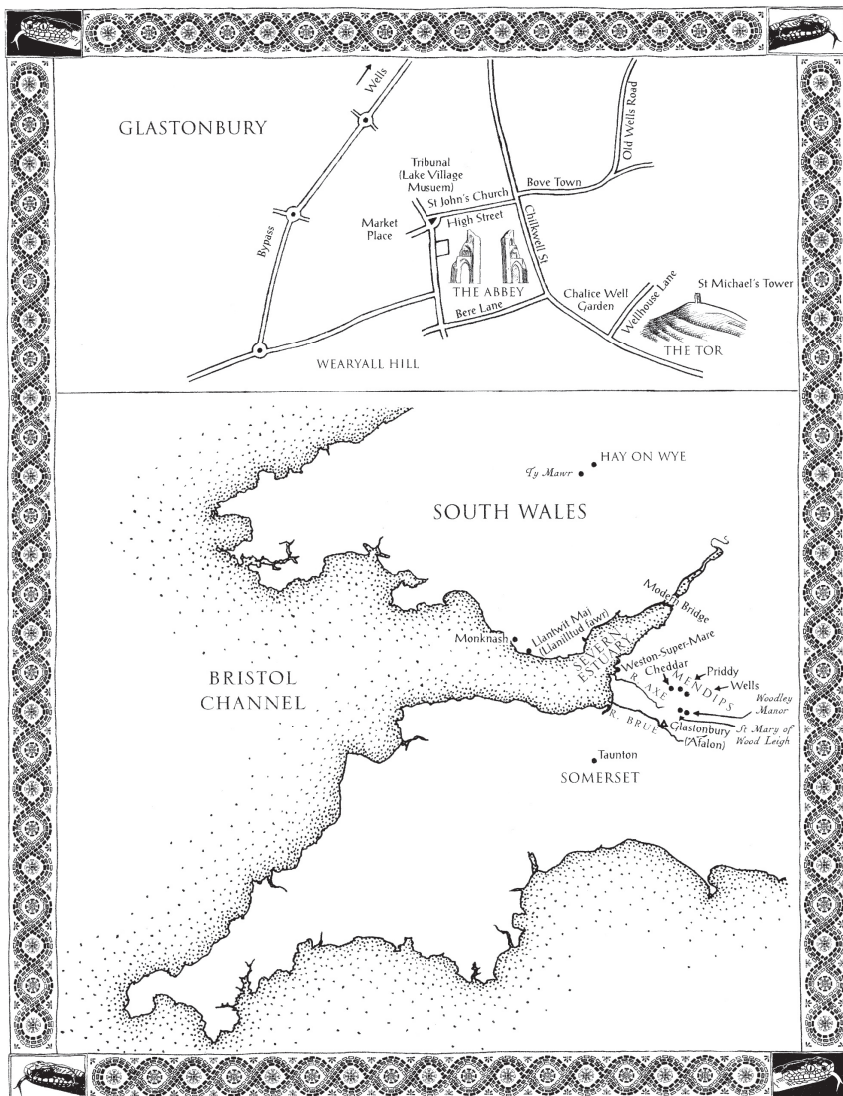
William Blake, Jerusalem

Tak jisté, jako že náš Pán přišel do Priddy!

Místní úsloví

Bud'te tedy obezřetní jako hadi...

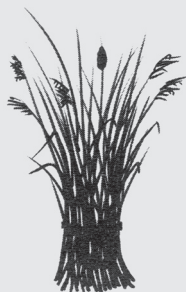
Matouš, 10. 16

Prolog

Ledový vítr čeřil mělké vody a přinášel s sebou první závan podzimu. Žena se zachvěla, přitáhla si plášť k tělu a chvíli pozorovala, jak se v poryvech prohání rozvlněnými plochami rákosu obklopujícími hrstku malých ostrůvků. V dálce, zalit slunečním svitem, vystupoval k chladnému nebi zelený kužel kopce, odnepaměti zvaného Tor. Z místa, kde stála, nebyly vidět jeho terasy, pradávné kameny, ale člověk dosud cítil sílu posvátna, která z něj vyzařovala. Tam kdesi venku teď bloudil její syn a hrozilo mu nebezpečí. Vzhlédla. Nízko nad zemí kroužilo hejno labutí. Svist a tlukot jejich křídel ohlušoval, když jí přelétaly nad hlavou. Bylo to znamení. Ale čeho? Věděla už, že ve vzduchu se vznáší nebezpečí. Znovu se zachvěla. Poselství přišlo příliš pozdě, než aby toho člověka zastavila. Její muž se nevrátil z Axiomu. Dcera se zmítala v horečkách v domě za jejími zády. Nevěděla, co dělat. Byla sama. Musela jednat, a to rychle.

Ptáci dosedli ve větru na vodní hladinu, složili křídla, téměř okamžitě vypadli z formace a začali se pokojně krmit. Plochy-mi zobáky něžně prosívali vodu mezi rákosím. Mysleli, že jsou v bezpečí, že se tady, na konci světa, mohou skrýt, ale na to už bylo pozdě. Byl tu. Někde tam mezi jezery, bahnisky a stékajícími se říčkami chodil bratr jejího muže a blížil se k jejímu domovu, odhodlán zničit vše, co milovala.

*Vál vítr, odfukoval mu vlasy z tváře, trhal oblaka
na cáry a houfoval je do chumáčů jako mořskou pěnu,
pohrával si s větvemi stromů na svahu pod ním,
třásl a cloumal listím.*

*Muž se pomalu otočil. Viděl, jak se hluboko pod ním
ženou po hladině stíny mraků, tu ji zbarvují do olověné šedi
a tu se zase trhají a propouštějí sluneční světlo skládající
se v blyštivých odlescích do zlatých a stříbrných střípků.*

1

„Pokud tu zůstanu, tak ho zabiju, jestli se mě příště pokusí jen dotknout!“ Reverendka Abi Rutherfordová prudce postavila šálek na malý konferenční stolek.

Cambridgeský světící biskup David Paxman se předklonil a položil svůj hrnek vedle jejího gestem, které vyjadřovalo jisté pochopení a nevyřčený souhlas, očividně protiřečící znepokojeným vráskám, jež se mu utvořily mezi obočím.

Když přišla, okamžitě s úlevou kvitovala, že nebudou sedět proti sobě u jeho psacího stolu. To by až příliš upomínalo na obraz ředitele a zlobivého žáčka. Biskup namísto toho pokynul k pohovce stojící poblíž proskleného francouzského okna, otevírajícího se na terasu. Cítila vůni růží pnoucích se po zdi kolem dveří tohoto půvabného kamenného domu z dob regentství, který sloužil jako sídlo relativně nového biskupství, zřízeného pro potřeby rozrůstající se obce věřících východní Anglie. Biskup vlastnoručně slil pro oba kávu do konvice a poté se usadil na místo proti ní, odkud ji mohl, jak si s lehkou ironií pomyslela, nerušeně pozorovat, aniž působil dotěrně. Ostatně, on si ji sem přece nezavolal. K téhle schůzce došlo na její vlastní popud a on potřeboval vědět, o co jde.

„Všechno se to nějak strašlivě zvrtilo. Musím rezignovat.“ Pohled, který na něj vrhla, když k němu konečně pozvedla zrak, byl zprvu prosebný a poté vzpurný.

Na okamžik se jí zdálo, že ji přeslechl. Vzal lžičku a zamyšleně míchal kávu. Trvalo několik vteřin, než odpověděl. „Vylíčíte mi celou tu historii?“

„Je to složité.“

„Celý život je složitý, Abi. V tom spočívá jeho tíha.“ Konečně k ní vzhlédl, a když se střetl s jejím pohledem, usmál se. Viděla, že má nekonečně unavené oči. Byly oříškově hnědé se zelenavými tečkami, nesmírně laskavé a nic jim neuniklo. „Jsem si jist, že jste si všechno velmi důkladně rozmyslela a že jste ke mně nepřišla bez vážného důvodu, Abi, ale přesto si myslím, že budete muset začít od začátku.“

* * *

Byla to nepopíratelně přitažlivá žena, i když ji samotnou její vzhled příliš nezajímal. Ve svých dvaatřiceti letech byla štíhlá jako proutek, měla dlouhé, přirozeně vlnité tmavé vlasy a jasné šedé oči. S velkou sebedůvěrou a – jak jí kdosi řekl – obdařena nemalým osobním kouzlem přijela do farnosti svatého Huga za zdí, plna tichého očekávání, že se stane vikářkou na velkém a rušném severním předměstí Cambridge. V těchto dnech a v téhle době, kdy byl anglikánských kněží takový nedostatek, ji proto nemálo zklamalo, když zjistila, že namísto vlastní kongregace dostala pouze místo pomocné vikářky. Předtím sloužila dva roky ve venkovské farnosti u Huntingdonu, kde si odbyla učňovská léta a odkud ji zničehonic odvolali s tím, že má být přeložena jinam. Proč? Jistě, jako svobodnou ženu bez závazků ji přece mohli přeložit mnohem snadněji než ženatého kněze s rodinou, která již v daném místě zapustila kořeny, ale stejně se neubránila pocitu rozčarování. Vždyť je přece dospělá žena s určitou životní zkušeností – před svým vysvěcením se nějaký čas živila jako učitelka dějepisu a novinářka! Když jí ale řekli, že jejím novým působištěm bude velká farnost, kde se uplatní přinejmenším dva duchovní na plný úvazek, že předešlý vikář onemocněl, a vznikla tudíž naléhavá potřeba jej nahradit, potlačila netrpělivost. Upokojilo ji i zjištění, že zdejší farnost má vlastně dva kostely. První – kostel svatého Jana – byla velká viktoriánská stavba obklopená lehce omšelými ulicemi, zástavbou ze sedmdesátých let a parcelami, jež sousedily s úpravnými zákoutími rezidenční čtvrti a rozlehlými areály se studentskými byty a garsonkami. Druhý – kostel svatého Huga, podle něhož se celá farnost jmenovala – byla malá středověká svatyně na hranici města a volné krajiny, stojící v místě, kde – dalo-li se věřit územním plánům – měla brzy vyrůst nová zástavba, nicméně v této chvíli si toto místo dosud uchovávalo svůj venkovský ráz. Abi se do onoho kostelíka na první pohled zamilovala už v okamžiku, kdy se na něj přijela podívat, a ve skrytu duše o něm toužebně a možná i trochu provinile uvažovala jako – alespoň potenciálně – o svém vlastním.

Větší z obou kostelů, chrám svatého Jana, obhospodařoval Kieran Scott, místní rektor, a svým způsobem tudíž její nadřízený. Už když se poprvé setkali, okamžitě si ho oblíbila. Byl to statný, pohledný muž těsně po čtyřicítce, velice šarmantní, se zrzavými vlasy střiženými tak, aby mu atraktivně spadaly do čela. Oči měl jasné a zvědavé a oblékal se konzervativně, aniž působil staromódně. Prakticky okamžitě se dověděl, že je to skvělý administrátor, zjevně předurčený k postupu mezi špičky církevní hierarchie, a pro ženské osazenstvo své farnosti nepochybně muž nanejvýš přitažlivý. Musela si připustit, že jistě

kouzlo má i pro svou novou vikářku, která je shodou okolností momentálně nezadaná.

* * *

V den příjezdu ji ve dveřích fary – třípodlažního, samostatně stojícího viktoriánského domu v sousedství kostela svatého Jana – vítala mladistvá žena s pěknými, nakrátko ostříhanými vlasy, jejíž štíhlou postavu ještě zdůrazňovaly upjaté džínsy a růžová halenka s květinovým vzorem. „Zdravím vás, Abi. Jsem Sandra. Sandra Langová. Kieran mě prosil, jestli bych tu nepočkala, až přijedete, a ne- uvedla vás dál.“ Vře se na Abi usmála a pomohla jí vynést kufrы do schodů.

Abi podle jejích instrukcí zaparkovala auto ve slepé uličce za rohem, zavazadla nechala stát v hale a chystala se vykročit za Sandrou. Rozhlédla se. Hala byla rozlehlá, osvětlená oválným stropním oknem vysoko nad šachtou širokého, bohatě vyřezávaného schodiště. Uprostřed ležel na podlaze vybledlý květovaný koberec.

„Páni, Kieran nám neřekl, že jeho nová vikářka bude taková kočka!“ prohodila Sandra přes rameno, když za Abi zavřela domovní dveře a odváděla ji do dokonale vysmýčené kuchyně. A nedala jí ani čas, aby jí Abi na její upřímně míněný kompliment odpověděla. „Váš byt je v podkroví, jak asi víte, ale Kieran mi kladl na srdce, abych vám napřed nabídla šálek čaje, než se vydáme nahoru. Hrozně ho mrzí, že tu nemůže být, aby vás osobně uvítal.“

Kuchyň rozhodně nevypadala jako staromládenecká. I když – jak má vlastně taková staromládenecká kuchyň vypadat? Abi odtáhla židli od stolu, usedla na ni, opřela se lokty o kraj stolní desky, a zatímco její hostitelka kladla na stůl talířek se sušenkami a nalávala jí čaj, přemýšlela, jak se jí zeptat, jakou roli hraje v Kieranově životě, případně v životě farnosti. Ta žena byla v téhle kuchyni očividně jako doma a zdálo se, že je také dokonale poučena, na co se má ptát. „Nemohli jsme se dočkat, až vás uvidíme a všechno se o vás dozvíme.“ Kdo „my“? pomyslela si Abi. „Tohle je váš druhý vikariát, vidíte?“

Abi přikývla, ale ještě než mohla něco dodat, Sandra rychle pokračovala. „Stěhovat se takhle z jedné farnosti do druhé uprostřed funkčního období musí být hrozně a je to taky dost nezvyklé. Starat se o životy lidí je obrovská odpovědnost, vidíte? Proč nenosíte kolárek?“

Nelogičnost té otázky Abi trochu zaskočila. Byla oblečená v podstatě velmi podobně jako Sandra, tedy v džínsech, k nimž si vzala tmavě modrou košili s rozhalenkou, jejíž strohost zjemňoval nenápadný vzorek z šedobílých kvítků.

Svým způsobem byla v té chvíli ráda, že je vidět alespoň drobný zlatý křížek, který nosila na krku. Vlasy, které měly tendenci žít svým vlastním životem, měla dnes pevně svázané tmavě modrým šátkem. Zasmála se a pokrčila rameny. „Moc často ho nenosím. Zvlášť když jsem mimo službu a stěhuji se. To dávám přednost civilnímu oblečení. Nevadí vám to, že ne?“ Pohlédla Sandře pevně do očí.

„Ach Bože, jistěže ne!“ Sandra měla tu vlastnost, že na první pohled působila poněkud sebejistě. „A Kieranovi to určitě taky nebude vadit. Je každým coulem pro neformálnost.“ Na chvíli se odmlčela a odkašlala si. „Jak dobře ho znáte?“

Abi pokrčila rameny. „Vlastně vůbec.“ Její přijímací pohovor proběhl velmi neobvykle. Ted' měla pocit, že ji z tichého venkova vystřelili rovnou do první linie. „Párkrát jsme se určitě setkali,“ pokračovala opatrně. „Znám se samozřejmě s většinou členů diecézní rady, anebo aspoň mám takový dojem. Byla jste někdy na radě, ne?“ Pohlédla na ženu proti sobě. Měla dobrou paměť na tváře a věděla, že tuhle by si zapamatovala – její unylou bledost, velké a horoucí oči i vzdálený náznak čehosi jako úzkost či strach. Ale strach z čeho? Je Sandra pouze plachá, anebo je v tom i něco jiného? Možná nechut' vůči jiné ženě ve vlastním revíru? Rozhodně je to něco, co musí být schopna identifikovat a něco s tím udělat.

Sandra se usmála, jako by jí četla myšlenky. „Asi si říkáte, kdo vlastně jsem. Jsem něco jako farní sekretářka. Docházím sem několik dnů v týdnu a snažím se Kieranovi pomoci udržet se nad vodou. Zřejmě proto na diecézi dospěli k závěru, že je potřeba jmenovat sem neprodleně dalšího vikáře. Tohle je velká farnost.“ Stále se usmívala. „Pro vikáře ideální místo, kde začít kariéru.“

Abi přikývla. Biskup ji varoval, že to tu bude mít těžké. Upozornil ji, že farnost je rušná, a zároveň jako by nenápadně naznačoval, že by zde mohlo jít i o něco jiného. Pokud je tomu tak, nikdo jí nic konkrétního nesdělil. Od-sunula tedy onu myšlenku stranou. „Kieran zřejmě není ženatý, že?“ ozvala se po chvíli. „Mám dojem, že kněžské manželky většinou končí tak, že vykonávají mnohé, co mají obvykle na starosti vikáři. Pochopitelně ne kněžské úkony, ale se všemi ostatními povinnostmi svým mužům pomáhají. Pokud vím, pracují často velmi tvrdě.“

Sandra přikývla. „Však se jim taky říká neplacené vikářky.“ Podivně cynicky se zasmála. „Nu, jestli si Kieran vezme svou nynější přítelkyni, myslím, že bude v téhle farnosti dost nešťastný.“

Abi čekala na nějaké další vysvětlení, ale žádného se nedočkala. Sandra na-

místo toho odstrčila šálek a vstala. „Dovolte, abych vám pomohla odnést věci do bytu. Bojím se, že se docela našplháte. Já už musím běžet. Nechám vás, ať se zabydlíte. Mám ještě nějakou schůzku a brzy se vrátí Kieran.“

* * *

O chvíli později už Sandra sbíhala ze schodů. Vyšla z fary, zalovila v kapse, vytáhla klíčky od vozu, před domem se ještě na okamžik zastavila, bezděky se otočila a vzhledla k oknu v horním patře. Po Abi nebylo ani památky. Sandra smutně zavrtěla hlavou. Chudák ženská, pomyslela si. Rychle zjistí, že to tu nebude mít vůbec lehké. Nejenže ve farnosti působí tvrdé jádro žen, které jsou ostře proti takové církevní službě, kterou by měly zastávat právě ženy, ale bude muset úzce spolupracovat s Kieranem. Sandra se zhluboka nadechla a prudce vydechla. Nu, doufejme, že jí už někdo řekl, proč odtud předešlý vikář tak narychlo odešel. Ten nebožák si nedokázal poradit s Kieranovými – zaváhala a snažila se najít to pravé slovo – démony, to je přesné. Abi rozhodně vypadá kompetentně, i když tak trochu... Sandra obrátila směr úvah. Seběhla z posledního schodu, přešla po chodníku, sklonila se a zasunula klíčky do zámku dokonale čistého černého fiata punto, zaparkovaného u obrubníku. Výstřední. To je slovo, které ji vystihuje. Sandra nasedla do auta, a než zastrčila klíčky do zapalování, ještě chvíli seděla nepohnutě a dívala se přes přední sklo před sebe. Kieran si mohl udělat čas, aby se tu dnes odpoledne objevil. Místo toho se rozhodl jít na druhý konec farnosti na jakousi schůzi, které by se jinak snažil za každou cenu vyhnout. Zamyšleně stáhla obočí. Proč ji požádal, aby sem šla Abi uvítat, místo aby tu byl sám? Chtěl tím svou novou vikářku ubezpečit, že na faře je všechno takové, jaké to má být?

Sandra nastartovala, odlepila se od obrubníku, prudce vjela do vozovky a zabočila na hlavní ulici. Během následujícího dne či dvou se sem bude muset ještě vrátit a projít s Abi veškerou administrativu. Teď je tu tedy konečně někdo jiný, kdo bude vypomáhat se správou farnosti a jemuž ona své povinnosti co nejrychleji přepustí. S pocitem úlevy, že už je pryč. Rychle pohlédla do zpětného zrcátka a hodila blinkr. Proč si asi Kieran vybral ke spolupráci někoho takového? Pokud věděla, byli tu ještě tři další kandidáti. A podle Billa Friara, jednoho z kostelníků, byli přinejmenším dva z nich vhodnější než tato žena. Především to byli všechno muži. Sandra zahrnula do vedlejší ulice a pomalu jí projížděla. Hledala místo k zaparkování. Kieran přece musí vědět, že proti vikářce se ve farnosti zvedne vlna odporu. Jistě si ji nevybral proto, že by z ní podle jeho odhadu mohla být dobrá sekretářka!

Někoho takového, jako je Abi, tady vůbec nečekala. Kdyby byla starší, zdaleka ne tak hezká a měla spoustu zkušeností, byla by možná pro zdejší farníky přijatelnější, ale ona je mladá, moderní a – Sandra našpulila rty – působí dojmem ženy bez zbytečných zábran. Ta se nedá jen tak zastrašit. Sandra konečně zahlédla volné místo, dupla na brzdu a zvedla prostředník na řidiče za sebou, který uviděl totéž místo a začal na ni divoce troubit. Pak klidně zařadila zpátečku a s přesností na milimetr vzorně zaparkovala, takže rozestup mezi auty vpředu i vzadu činil pouhých pár centimetrů. „Stejně by ses tam nevešel,“ mumlala si, když na ni řidič při předjíždění vykřikoval nějakou sprostěrnou, což naštěstí nebylo přes zavřené okénko slyšet. Doufala jen, že se ten vztekloun nevrátí, aby se jí pomstil, když žádné jiné místo k parkování nenajde.

Vystoupila z vozu, zamkla a zamířila přes ulici k svému domu. Dala by nevímco za to, kdyby mohla vědět, co asi řekne Kieranova přítelkyně Sue, až novou vikářku poprvé uvidí. Zvlášť jestli Abi bude mít na sobě tytéž džinsy jako při jejich prvním setkání.

* * *

Jakmile byla nahoře, a dveře bytu byly bezpečně zavřené, zůstala Abi chvíli stát a s pocitem nevýslovné radosti se rozhlížela kolem. Její království sestávalo z malé ložnice, svým zařízením sice trochu mužské, ale čisté, kde se dosud vznášela lehká vůně čistícího prostředku na koberce, z moderní koupelny, kuchyňky a příjemného obývacího pokoje s výhledem na střechy okolních domů a vzdálené věže a věžičky centra Cambridge. Stála tu příjemná dvoumístná pohovka (z IKEA, napadlo ji), malé lehké křesílko a psací stůl, který si ihned přetáhla k oknu, aby měla hezký výhled, až bude sedět u svého malého notebooku. Možná to nebyl zrovna dobrý nápad, mít ve svém okolí takový spolehlivý zdroj rozptýlení, ale už jen pomyšlení na to, jak tam bude sedět, ji opravdu těšilo. Byl tu jen jediný problém, který okamžitě vycítila: v celém bytě se vznášela jakási melancholie. Zarazila se a pomalu se rozhlédla. Ano, byl to takový zvláštní, všeobjímající smutek. Svou přítomností vyplňoval všechny místnosti. Povzdechla si. Být citlivý ke svému okolí není vždycky požehnání, ale aspoň věděla, co s tím.

Chvíli se na problém soustředila a pak zavrtěla hlavou. Ne, není to duch. Spíš pozůstatek, stopa čehosi. Někdo tu strávil spoustu času a vyplnil prostor úvahami o svém neštěstí. Cítila zoufalství, samotu, rezignaci a možná i strach. V duchu odříkala kratičkou modlitbu za svého předchůdce, pokud to byl sku-

tečně muž, a rozhodla se ještě téhož večera provést očistný obřad, jímž by místu požehnala. V následujících týdnech a měsících pak zaplní byt květinami, hudbou a – jak doufala – smíchem.

Kieran dorazil asi za půl hodiny se spoustou omluv, že tu nemohl být a uvítat ji sám. Byl formálně oblečený včetně kolárku a vypadal vyčerpaně. Když si potřásl rukama a on ještě jednou zopakoval, že ji tu vítá, odebral se za ní do obývacího pokoje a tam se zabořil do pohovky. „To je ta čtyřiadvacetihodinová služba,“ prohodil unaveně a usmál se. „Tak se o vás Sandra postarala?“

Abi přikývla.

„Jste tedy připravena začít s prací hned zítra?“

Abi usedla proti němu. „Těším se už, jak se se všemi seznámím.“

„A všichni se zase těší, že uvidí vás.“ Jeho bezprostřední vřelost, která ji utkvěla v paměti už z jejich prvního setkání, ji okamžitě upokojila. „Když budete pár dnů chodit všude se mnou, zjistíte, kdo je kdo a co je co. Pak můžeme rozhodnout, kterou část povinností převezmete.“ Předklonil se, zapřel se lokty o kolena a chvíli jí hleděl do očí. „Hodím vás rovnou na hloubku, Abi.“

* * *

O půl hodiny později vešel Kieran do své pracovny v přízemí, vrhl se na židli u psacího stolu a povzdchl si. Na záznamníku vyčítavě blikala číslice šest. Zdráhavě se předklonil a stiskl přehrávací tlačítko.

„Kierane? Kde jsi?“ Afektovaně trpělivý ženský hlas teatrálně povzdchl. „Proč mi nebereš telefony?“

Sue.

Vždyť ví proč. Celý den je mimo domov. Proto.

Následovaly dva telefonáty od farníků. Oba byli vystresovaní, oba potřebovali útěchu. Pak znovu volala Sue. Dva poslední telefonáty byly hluché.

Zabořil hlavu do dlaní a prohrábl si prsty vlasy. Na okamžik byl v pokušení Sue ignorovat. Nechat to pro dnešek být. Přece ví, co dělá, pod jakým žije tlakem, kolik nekonečných hodin denně pracuje, že se s vypětím všech sil potýká se službou ve dvou farnostech najednou i s chaosem, který po sobě zanechal Luke. Když se však na věc podíval z té světlejší stránky, mohlo jej těšit, že se blíží den, kdy tohle všechno skončí. Zabloudil v myšlenkách k nové vikářce, která se teď zabydluje nahoře ve svém bytě, vybavil si úsměv, jímž jej na uvítanou obdařila, představil si kufry i tašky rozházené všude po pokoji a dosud nevybalené, sklenku vína, kterou mu nabídla, pohyb, jímž se zabořila do křesla

a v těsně padnoucích džínsech přehodila nohu přes nohu, opatrně si stáhla šátek, potřásla hlavou a po ramenou se jí rozsypaly divoké dlouhé vlasy.

Zamračil se. Ta žena je v téhle profesi nováčkem a očividně pořád tak trochu volnomyšlenkářka. Tyhle dva aspekty vyléčí čas a tvrdá práce – nasměrují ji tak, aby byla platnou členkou týmu. V duchu se vrátil k pohovorům, které proběhly, než jí tohle místo nabídl. Dotazy na rodiče a partnery, děti, závazky. Je jedináček, rodiče dosud žijí a jsou aktivní, takže žádnou zvláštní péči nepotřebují. Jeden dlouhodobý vztah s mužem – vzpomněl si na její šibalský úsměv, když pochopila, kam přítomní míří svými diskrétními dotazy nenápadně zkoumajícími její sexuální orientaci – tak tedy žádná přítelkyně v závěsu, jak je ujistila, ač jediný pohled na ni by každému napověděl, že tajná lesbička rozhodně není. Jak se ukázalo, měla jen jeden dlouhý milostný vztah, který ale oba partneři po vzájemné dohodě ukončili, když mladík dostal nabídku pracovat v Austrálii, což nemohl a ani nechtěl odmítnout. Kdyby odešla s ním, musela by se vzdát všech svých snů a plánů. Očividně spolu vedli nekonečné debaty a nakonec zjistili, že jejich vztah není natolik hluboký a silný, aby je udržel pohromadě. Rozešli se sice smutně, ale přátelsky. Od té doby nikdo. Znovu se nad tím zamyslel a usoudil, že to je asi pravda, protože pokud mohl soudit, nikdo ji dnes odpoledne nedoprovázel, aby jí pomohl se stěhováním. Dej Bůh, aby byla stejně nekomplikovaná a výkonná, jak vypadá.

Pomalů se natáhl k telefonu. Napřed farníci. Pak Sue.

2

Kostelík svatého Huga se krčil na samém okraji rozrůstající se předměstské čtvrti na konci dlouhé, opuštěné uličky, svým charakterem spíše venkovské. Následujícího rána Kieran zatlačil do vrzajících dveří, otevřel je, aby dovnitř proniklo co nejvíc denního světla, a uvedl Abi dovnitř. Vzápětí se jako obvykle přistihl, že prochází lodí mezi dřevěnými kostelními lavicemi po špičkách, jako by se bál, že ho někdo uslyší. Směšné. Jako by tu někdo takový byl! Zastavil se a naslouchal. Dálnice M11 vedla pouhých pár kilometrů odtud, a foukal-li vítr správným směrem, mohl člověk slyšet uklidňující dunění provozu, nicméně ve dnech, jako byl tento, kdy žádný vítr nevál, nebylo slyšet nic. Hluboké ticho v prastaré kamenné

svatyni ho zneklidňovalo. Cítil, jak zatíná ruce v pěst. Jen na tomhle jediném místě z celé velké farnosti vyplouvaly na povrch jeho dětské noční můry, spolehlivá připomínka toho, že je čas od času schopen vídat kolem sebe věci, lidi i nezřetelné obrazy – představy, které nemůže nijak usměrnit. Nenáviděl to.

Přešel si prstem po vnitřní straně kolárku, který mu byl pojednou nepříjemně těsný. Každým dnem by mu mělo z diecézní kanceláře přijít povolení všechno z tohoto kostelíka vyházet, dřevěné lavice spálit a otevřít ten prostor veřejnosti, aby jej lidé mohli využívat pro různá setkání, dětské kroužky, kolové tance, farmářské trhy, zkrátka pro vše, co ve své farnosti organizoval. Byl odhodlán učinit cokoliv, jen aby odtud vyhnal duchy. Pohlédl do okna nad oltářem. Nemá bohužel nejmenší šanci zbavit se i těch středověkých barevných skel, která by tak rád nahradil něčím chladným a čistým, co by dovnitř propouštělo světlo. Povzdechl si. Skoro jako by někdo někde sledoval jeho myšlenky, prodral se dovnitř sluneční paprsek a na prastarou kamennou dlažbu u jeho nohou vrhl studený, modravý stín. Zachvěl se.

„Tak jak se vám tu líbí? Obávám se, že je to taková skládka starého harampádí.“ Usmál se na Abi. Stála a rozhlížela se po malém kostelíku s výrazem plným zasněné radosti. Zavrtěl hlavou. Až do onoho velkého dne, kdy s tímhle místem bude moci skoncovat, tu Abi může konat bohoslužby. Může tím přispět k obecnému dobru a nemůže přitom, doufejme, nic zkazit. A kdoví, možná se jí i podaří udělat něco se zdejší atmosférou. Jedna z věcí, která ho na ní ve srovnání s ostatními kandidáty na vikářský úřad zaujala, byl nesporný fakt, že kolem sebe šířila jakousi nedefinovatelnou auru míru a pokoje. Okamžitě vycítil, že kdyby se mu jeho noční můry vymkly z rukou, ona už bude vědět, co dělat.

Z rohu kostela za jeho zády k němu dolehl nějaký zvuk. Prudce se otočil na patě a srdce se mu rozbušilo úzkostí. Nic tam nebylo. Možná jen zapraskal trám. Dřevo se roztahuje a smršťuje. Pracuje. Vydává zvuky. Zavřel oči a v duchu odříkal krátkou modlitbu. Jeho přísná sebekázeň nepřipouštěla žádné nesmyslné pověry. V tomto kostele nebylo místa pro duchy, spiritismus a podobné zbytečnosti. Jeho víra, pečlivě vycizelovaná a osekaná na minimum, měla jediný účel – chránit jej před těmi vířivými stíny. Skýtala mu bezpečí. A dávala mu jistotu, že nepřijde o rozum.

* * *

Abi bohužel ani v nejmenším netušila, že její nový nadřízený postřehl onu auru míru a pokoje, která z ní vyzařuje, ale zároveň se jí nehodlá ptát na její názory,

takže se téměř od samého začátku hádali. Hodně. Problém tkvěl v tom, že ona velice rychle zavrhla jeho pojetí duchovní služby jako sterilní, přísné a absolutně nepřitažlivé; bylo tak strohé, až hraničilo s puritánstvím. „Copak nevidíte, Kierane, jak moc tihle lidé touží po lásce?“ Shrnula si své neposedné vlasy do ohonu a sepjala je sponou. „A touží nejen po lásce Ježíše Krista, ale i po lásce svého vikáře, který jim dává najevo, že mu na nich záleží. Dnešní lidé chtějí více neformálnosti. Radosti.“

Kieran zavrtěl trpělivě hlavou. „Ti lidé potřebují především disciplínu. Bez ní jsou ztraceni. Jste příliš emotivní, Abi. Musíte své city držet na uzdě.“

Nepoučoval ji náhodou tak trochu? Měla za to, že ano. „Což takhle podat jim zasvěcený výklad o mysteriu eucharistie? To by na mnoho zdejších lidí určitě zapůsobilo.“

Opět zavrtěl hlavou – zlozvyk, který ji brzy začal dohánět k zuřivosti. „Tohle je puritánská země, Abi. Mysticismus není nic pro nás.“ Pohlédl na ni a ona myslela, že ještě něco řekne. Čekala další kritiku, ale nedočkala se jí. Prozatím.

Stres a tlaky provázající její práci byly pro ni šokem. Všechno tu bylo tak strašně jiné než za předchozího vikariátu! Její dřívější nadřízený, reverend Martin Smith, dělal vše proto, aby jí co nejvíce pomohl, trpělivě ji zasvěcoval do práce ve farnosti, povzbuzoval ji a během roku, na jehož konci se stala diákonkou a získala svěcení, pomalu ustupoval do pozadí a dělal jí místo, aby se mohla postavit na vlastní nohy. Kieran byl hned od počátku úplně jiný. Rychle zjistila, že je jedním z těch farářů, kteří ve své učitelské roli vidí především příležitost, jak do svých služeb získat pomocníka, a tomu pak určit pravidla, jak by se měl chovat a jak by měl věřit. Duchovní stránka služby, na kterou se tolik těšila – bohoslužby a modlitby – to vše se tu odbyvalo pouze v neděli. Kieran prohlásil, že momentálně není o víc zájem, a o církevních věcech pochopitelně nerozhodovala ona. Dostala za úkol vést společné modlitby a mohla vypomáhat při přijímání. Kromě toho už nesměla skoro nic.

Ze svého křesla v sousedství chórových lavic, stranou od členů kongregace, mohla občas při mši Kierana pozorovat. Lehkost a šarm, s nimiž se pohyboval, mu zjednaly obrovskou popularitu zvláště mezi ženskou částí osazenstva a kostel svatého Jana býval během obou nedělních bohoslužeb plný. Co si o něm mysleli muži – přibližně třetina kongregace –, to s jistotou nedokázala říct. Všimla si jen, že ho zbožňují především ženy. V kostele ale bylo málo dětí, a už vůbec žádná mládež. Jako by se Kieran bál kohokoli a čehokoli, co by se mu mohlo vymknout z ruky.

U svatého Huga ale bylo všechno jinak. Byl to útulný kostelíček a ona ho milovala, třebaže okamžitě vycítila, že Kieran má vůči němu averzi. Nechápala, proč se tu cítí tak nesvůj. Zdejší atmosféra jí připadala hřejivá a přívětivá. Kongregace však byla maličká a k jejímu zklamání se jí ani po několika týdnech nepodařilo počet praktikujících věřících viditelně zvýšit, přestože za nimi začala osobně docházet. Kieran se jednou nebo dvakrát přišel podívat na její bohoslužbu, posadil se dozadu ke dveřím a dělal si poznámky. Jeho následné komentáře ji rozlítily. Kritizoval ji za její humor a laskavost. Tohle přece farníci nechťejí, prohlásil pevně. Potřebují vést. Potřebují pravidla. Hrozby. Na její námitku, že takové pojetí křesťanství ona neuznává, reagoval jen pohledem, v němž se zračilo překvapení a úžas. Abi proto nechala celou věc být a snažila se nedat najevo zklamání. Možná měl pravdu. Třeba ji věřící nemají rádi. Vhodný čas i místo pro její názory přijdou, až bude mít vlastní farnost. Tady se má jen učit. Pozorovat. Věděla, že je možná příliš otevřená a že pokud jde o přístup k farníkům, může mít Kieran pravdu, ale přesto se s tím nedokázala smířit. Nechápala ho. A největší záhadou jí bylo, proč se plamenný a sebejistý rektor od svatého Huga tohoto malého kostelíka tak bojí.

* * *

Abiin byteček sice měl vlastní vchod a byl zcela samostatný, ale protože se k němu mohla dostat jen po hlavním schodišti, musela do fary vstupovat hlavním vchodem, projít halou v přízemí, odkud se vcházelo do Kieranovy pracovny, do kuchyně a do obývacího pokoje, vystoupit na podestu, kde byly dveře do jeho ložnice, koupelny a do dalších dvou pokojů, a teprve když zdolala další schody, mohla si konečně začít užívat pocitu soukromí. Skoro nikdy, když pracoval doma, a to bývalo často, se jí nepodařilo projít do jejího hájemství tak tiše, aby ji neslyšel, nevykoukl ven a nedal se s ní do řeči.

Zprvu to bylo příjemné a téměř bezděky se mezi nimi začalo rodit cosi jako přátelství. Pokud se vyhnuli sporným otázkám, vycházeli spolu dobře a ona si uvědomila, aniž se tomu příliš bránila, že stále více podléhá jeho kouzlu.

Kieran, který se nespokojoval jen s tím, že ji pozdraví a zdvořile se přeptá, jaký měla den, ji čas od času pozval do kuchyně na šálek kávy nebo sklenku vína a někdy, když se vracela pozdě domů, dokonce i na lehkou večeři. Mohli se tak navzájem seznámit s aktuálním stavem věcí ve farnosti a nahlédnout do poznámek týkajících se některých Abiiných nejdůležitějších problémů, jichž bylo mnoho. A dalo jim to příležitosti se spřátelit a dokonce si i sem tam trochu zafirtovat.

Kieran si ponechal svatby, křty a pohřby. Abi měla na starosti konzultace, přípravné kurzy k biřmování, návštěvy v nemocnici a administrativní práce, které jí po půlhodince vysvětlování ochotně přenechala Sandra. Víc už by nestihla. Život začal být velmi únavný a stresující.

Jednou stránkou její práce – tou nejdůležitější, kterou jí byl Kieran ochoten a téměř dychtiv přenechat – byly domácí návštěvy. Ty jí přepustil všechny, a ač si Abi toužila dokázat, že svůj díl práce zvládne a vyrovná se s každým úkolem, který na ni Kieran naloží, zjistila nakonec, že doslova padá pod náporem práce.

Jednoho deštivého večera se vracela na faru nezvykle sklíčená. Když Kieran zaslechl, jak otáčí klíčem v zámku, vykoukl z kuchyňských dveří, pozval ji dovnitř a ona se k vlastnímu překvapení přistihla, jak si mu vylévá srdce. „Nemohl byste tak na týden nebo na dva převzít některé moje domácí návštěvy?“ zeptala se prosebně a sesula se na židli u kuchyňské linky. Venku lilo jako z konve a předčasně se stmívalo. Vlasy měla úplně promočené a zdálo se jí, že na ni něco leze. „Tenhle týden zřejmě nestihnou obejít všechny, které mám zapsané v diáři,“ dodala unaveně. „Měla bych aspoň možnost dodělat nějaké papíry a trochu se prospat.“ Nedokázala si vybavit, kdy měla naposledy večer jen pro sebe, a pokud šlo o soukromý život, byla bez šancí.

Kieran se otočil od dřezu, kde pod tekoucí vodou omýval vinné sklenky. „Odpusťte, neuvědomil jsem si, že jste tak unavená.“ Zachmuřil se. „Zřejmě zapominám, že tahle práce je pro vás pořád ještě nová.“ Usmál se. „Umíte to skvěle s lidmi, Abi, a já bezděky zneužívám vaši dobroty.“

Pokrčila rameny a podvědomě se snažila potlačit intuitivní reakci, která ji nutila popřít, že něco nezvládá. „Asi to nějakou chvíli trvá, než si člověk na ten kolotoč zvykne. A na tu bídu, zoufalství a nevraživost. Žádný pokoj bezbožníkům!“ Pokusila se usmát svému chabému pokusu o vtip. Bolelo ji v krku, a když před ní stavěl skleničku a naléval jí víno, roztřásla se zimou.

Chvilí před ní stál a znepokojeně jí hleděl do tváře. Pak jí položil ruku na rameno. „Omlouvám se, Abi. Byl jsem sobec. Část domácích návštěv samozřejmě převezmu. To víte, že to udělám. Chtěl jsem jen, abyste co nejdřív zažila realitu téhle práce z první ruky. Chtěl jsem se ujistit, že chápete, v čem spočívá práce duchovního. Myslel jsem, že když se hned zkraje seznámíte s tím nejhorším, bude už pak všechno jenom lepší. Bylo to ode mě hloupé. Měl jsem si všimnout, že toho je na vás moc.“ Odmlčel se. Pak se předklonil a znenadání ji lehce políbil na čelo. Je to polibek hodného strýčka, pomyslela si Abi rezolutně a potlačila letmé zachvění. Jeho gesto nemůže znamenat nic víc než laskavé pochopení.

To ale netrvalo dlouho. Za pouhých pár dnů nenápadně naznačil, že by se mohla opět ujmout svých povinností, a tak brzy pracovala se stejným nasazením jako dřív.

* * *

Středa, jak Abi rychle zjistila, byl den, kdy vikáři navštěvují nemocné a osamělé. Unaveně stoupala do schodů v šestipodlažním železobetonovém domě kousek od rušné, rozkopané předměstské ulice, když vtom si uvědomila, že je to už třetí návštěva v jednom dni a čtvrtá během jediného měsíce na této konkrétní adrese. Nakrčila nelibě nos, když k ní z podezřele vlhkých koutů na podestách zavanul nepříjemný odér, a konečně zahrula na poslední úsek schodů.

Dveře bytu Ethel Barrymanové byly oloupané, otlučené a plné rýh. Podle neklamných známek viděla, že se na nich přinejmenším už dvakrát vyměňoval zámek. Nebyl tu žádný zvonek. Zvedla ruku, rázně zaklepala a zamrkala bolestí, když se její klouby svezly po drsném povrchu. Dveře se otevřely tak rychle, až ji napadlo, že za nimi stařenka už čekala.

„Pojďte dál, drahoušku.“ Ethel byla drobná, shrbená a křehká stará žena s tváří průsvitně bílou a řídkými vlasy, na jejichž pramenech byly dosud patrné zbytky trvalé a snaha obarvit je hennou.

V chudobně zařízeném pokoji stál stůl s krajkovým ubrusem a na něm čajová konvice, talířek se sušenkami a dva hrnečky bez podšálků. Ty při posledním vloupání rozbili dva vagabundi, kteří se vlámali dovnitř snad jen z čiré radosti nad lumpárnou, kterou mohou někomu provést, protože vevnitř nebylo prakticky co ukrást. „Vítejte,“ usmívala se stará dáma.

Abi jí kývla na pozdrav. „Ještě pořád vám nakupuje vnučka?“ zajímala se. Sundala z ramene kabelku, v níž měla vše potřebné k výkonu svého povolání: malý mosazný svícen, svíčku a drobný kříž na podstavci. V krabičce měla věci nezbytné k přijímání.

„Je na mě moc hodná,“ přisvědčila Ethel. „Chodí dvakrát týdně. Někdy i častěji. A pak je tu ještě Angela zdola. Vždycky mi pomůže, když mám bolesti.“ Stařence se zalily oči slzami. Rychle se odvrátila. „Já stará hlupačka! Už bych se s tím měla smířit.“

Abi se usmála. „Ještě žádné zprávy o uvolněním místě v hospicu?“ Stará paní nemusela ani vrtět hlavou, aby Abi znala odpověď. „Pomodlíme se spolu?“ zeptala se. Cítila, jak se jí zahřívají dlaně. Nutkání položit je ženě na hlavu

bylo takřka neodolatelné. Toužila ulehčit jí v její bolesti, nahradit palčivost chladivým, jemným uzdravujícím dotykem.

Položila na stůl malou karafku a nádobku s hostií a zapálila svíčku. Pak zamířila ke stařence a položila jí ruce na hlavu.

Když dokončila krátký obřad, sama uvařila čaj. S úsměvem pohlédla na Ethel. Stařenka se uvolnila a z očí jí zmizela všechna bolest. „Jste hodné děvče, Abi,“ řekla. „Ještě pořád se nedokážu přimět, abych vám říkala paní vikářko!“ Vzhlédla k Abi a její tvář se rozjasnila radostí. „Přijďte zas brzy.“

„Však víte, že přijdu.“ Abi ji letmo políbila na vrch hlavy a zamířila ke dveřím. Tam se ještě otočila, pozvedla ruku a stařence požehnala.

Příštího dne jí Kieran řekl, že Ethel Barrymanová je mrtvá. Její vnučka ji našla v křesle, kde ji Abi zanechala.

Abi na něj zaraženě pohlédla. „Ale vždyť se jí ulevilo! Byla veselá!“

„Podala jste jí svátost?“

Abi přikývla.

„Pak jste udělala to nejlepší, co jste mohla. Je to součást vaší práce, Abi. Zvyknete si na to.“ Poklepal ji po rameni a otevřel blok na psacím stole. Vytáhl odtud další adresu. „Příště se skočte podívat na tuhle ženu. Molly Cathcartová. Soustavně lamentuje. Potížistka. Chce být pořád středem pozornosti.“ Povzdechl.

„Ale Ethel...,“ Abi stále ještě musela myslet na stařenčin něžný úsměv. „Mohu se ujmout jejího pohřbu, Kierane? Moc ráda bych.“

Pokrčil rameny. „Uvidíme, co na to řekne její rodina. Možná budou chtít raději mne.“

Nepřela se. Vždyť o nic nešlo.

* * *

O několik týdnů později, bylo to v pondělí, potkala Abi ve městě Sandru. Pondělky měla mít volné, a tak se rozhodla, že si udělá výlet do obchodního domu Marks & Spencer. Chvilí se na chodníku bavily o všem možném, pak si to namířily do Sidney Street a nějakou chvíli se prodíraly mezi lidmi, až našly kavárnu, kde si mohly sednout. Sandra objednala pro obě kávu a sušenky, pak se pohodlně opřela a pátravě na Abi pohlédla. „Tak jakpak to na Chateau Scott zvládáte?“

Abi se nejistě usmála. „Myslím, že docela dobře. Je to ale dřina.“

„Zhubla jste.“

Abi kývla. „Často nemám ani čas se najíst. Takže tohle je pro mě hostina. Díky.“

„Předpokládám, že vás nechává obíhat všechny beznadějné případy.“

Abi se zachmuřila. „Nikdo není beznadějný případ,“ namítla opatrně.

„Věděla jste, že měl předtím vikáře, vidíte?“

Abi znovu přikývla. „Vikáři přecházejí z místa na místo.“

„Luke se nervově zhroutil. Z přepracování.“

To vysvětlovalo onu tísnivou atmosféru v bytě. Abi na Sandru zamyšleně pohlédla.

„Kieran je svým způsobem panovačný blázen,“ pokračovala Sandra. „Všechno musí být podle něho. Předpokládám ale, že jste to už zjistila. Mám ovšem dojem, že vy jste tvrdší oříšek, než byl chudák Luke.“

Abi povzdechla. Modlila se za toho mladého muže, požehnala mu, zaplnila byt květinami a ozvěny smutku pomalu utichly. Luke odešel na jinou faru na druhém konci země a ona se oklikou dozvěděla, že když teď nemusí spolupracovat s Kieranem, je mnohem spokojenější. Když sem šla, řekli jí pouze, že spolu ti dva nevycházeli. Neprozradili proč. „Ano,“ řekla zamyšleně. „Tuším, že jsem o hodně tvrdší oříšek než on.“

„Nemyslela jsem to nijak zle,“ ujišťovala ji rychle Sandra, pozvedla oči a omluvně se usmála. „Jen jsem si říkala, že bych se o tom měla zmínit.“ Zhluboka se nadechla. „Slyšela jsem, že jste byla za Molly Cathcartovou.“

Abi přisvědčila. Vtom servírka přinesla kávu, a než obě vypily první doušek, zavládlo na chvíli ticho.

„Je jí teď mnohem lépe,“ pokračovala Sandra.

Abi znovu přikývla. „Bylo mi jí moc líto. Zakusí s tím svým revmatismem tolik bolesti! A je v tom malém bytě úplně sama!“

„Slyšela jsem, že jste se s ní modlila.“

„To je náplň mé práce,“ řekla Abi, vzala si z talířku sušenku a natáhla se pro máslo.

„A prý jste ji i léčila.“

Cosí v tónu Sandřina hlasu přimělo Abi zbystřit. Sandra pokrčila rameny. „Buďte opatrná, Abi. Tady kolem jsou všude lidé, kteří léčitelství víceméně ztotožňují s čarodějnictvím. Kierana nevyjímaje!“

Abi na ni užasle hleděla. „Ale vždyť uzdravování je součástí našeho povolání,“ protestovala.

„Ne podle Kierana.“

Jistě. Mohlo ji to napadnout. Kromě těžkého pracovního břemene, jež jí jednoduše naložil na bedra, ji deprimovala i realita občasného střetu s farníky, kteří měli za to, že vikářka je něco mezi ministrantem, čarodějnicí a čertovým pomocníkem. Jen jí nedošlo, že Kieran je jedním z nich.

Kdesi v hlavě zaslechla ozvěnu hlasu svého profesora na univerzitě. „Nezapomínejte, Abi, že i když dnes tvoří více než polovinu ordinovaných kněží ženy, spousta lidí jim stále nedůvěřuje. Mnozí z těch nedůvěřivců jsou sami duchovní!“ Jak hlubokou měl pravdu! V duchu si vybavila první měsíce svého zdejšího vikariátu a povzdechla. Všechno bylo mnohem těžší, než si kdy vůbec dokázala představit.

* * *

Toho večera se Kieranovi postavila. „Proč jste mi neřekl, že neschvalujete moje léčení?“

Pohlédl na ni. Tentokrát ho přitlačila ke zdi. Bez okolků vešla do jeho pracovny, kde seděl u psacího stolu. V místnosti bylo teplo a dopadaly sem poslední paprsky zapadajícího slunce. Opíraly se mu do vlasů a zbarvovaly je do ohnivě měděného tónu. Vzhlédl, zavřel pero a pečlivě je položil na píták. Notebook měl na stolku v druhém koutě místnosti. Vedle něj, vzorně srovnané podle velikosti, ležely dopisy a různé úřední listiny. „Nenapadlo mě, že byste tu něco takového chtěla zkoušet,“ odpověděl opatrně. „Když mi o tom začaly chodit zprávy, zpočátku jsem jim nevěřil. Předpokládal jsem, že si lidé špatně vykládají váš náboženský zápal.“

„Stěžoval si někdo?“

Přikývl. „Obávám se, že ano. Posílilo to jen přirozenou averzi, kterou dosud někteří věřící chovají k vysvěceným ženám. Omlouvám se, Abi. Měl jsem se o tom zmínit dřív. Doufal jsem ale, že si sama uvědomíte, jak je to nepatřičné.“

„Ale ono to není nepatřičné! Ježíš nás nabádá, abychom dělali přesně to. I na univerzitě nás to učili. Povzbuzovali mě, abych to dělala!“ Zuřila.

„Zdejšími lidmi se to nelíbí, Abi.“

„Ethel se to líbilo. A stejně tak se to líbí i Molly Cathcartové. Pomáhá jí to. Hodně se jí ulevilo a poprvé po několika měsících mohla sama vyjít ven.“

„A vy si za to přičítáte zásluhu, že?“

„Ano, přičítám. Navíc jsem kromě její opatrovnice jediná, kdo se kdy vůbec obtěžoval za ní zajít!“ Abi se zarazila. „Tedy ne. Samozřejmě že si za to nepřičítám zásluhu. To Bůh zasáhl. Já jsem ale byla prostředníkem.“

Kieran jen zvedl obočí. „Použila jste k tomu kouzelnou hůlku?“

Na okamžik se rozhostilo ticho. Abi šokoval ledový sarkasmus v jeho hlase. „Jak se opovažujete!“ vybuchla. V první chvíli měla co dělat, aby ho neuhodila.

„Opovažuji se, Abi, protože mou povinností je starat se o druhé.“ V jeho hořkém úsměvu se mihl pečlivě odměřený stín smutku. „Vrátit vás zpět na pravou cestu, pokud zbloudíte. Ještě víte o životě velmi málo. Připadá vám romantický a vzrušující. To je samozřejmě pochopitelné a přirozené. Musíte se ale držet v mezích obecně přijímaných norem. A musíte si nad vším zachovat kontrolu.“ Sevřel ruce v pěst a pak se silou vůle přiměl je opět uvolnit. „Když jsou lidé nemocní, modlíme se. Obávám se, že pokládat na ně ruce a snažit se je tak léčit, je v mé farnosti nepřipustné. Skončete s tím!“ Vstal a pohlédl na ni. Na okamžik zavládlo ticho. „Hněv vám sluší, Abi, když mi odpustíte to klišé! Vypadáte půvabně.“ Vztáhl ruku a rozmarně ji zatahal za pramen vlasů. Spona, která je normálně držela sepnuté v týle, se uvolnila a těžké kadeře se jí rozsypaly po ramenou. „Vidím, že vás budeme muset zkrotit.“ Ucukla před jeho dotekem. „Ty vlasy jsou poněkud živé, ne? Možná byste se měla raději ostříhat.“

Zpřima na něj pohlédla. „Nic takového neudělám!“

„Pak si je tedy pevně svazujte. Jste tak mnohem přitažlivější.“

* * *

Večer stála nahoře ve svém bytě u okna, hleděla přes střechy domů a dlouze přemýšlela. Uzdravování tedy není přípustné a stejně tak nepřijatelné jsou zřejmě i její vlasy. Zachvěla se.

Vůbec poprvé zjistila, že má cosi, co by se dalo označit za léčitelské schopnosti, když jí to v jejích šestnácti letech řekla na tržišti jedna jasnovidka. Stará cikánka z pomalovaného karavanu ji tehdy vzala za ruce, několik okamžiků soustředěně studovala její dlaně, pak jen mlčky zavrtěla hlavou, jako by ji mátló, co v nich uviděla, a teprve poté se rozhovořila. Jak se později ukázalo, byla její předpověď obdivuhodně přesná. „Vy svůj život zasvětíte službě druhým, moje drahá,“ pohlédla na Abi. Černé díry mezi zuby jí dodávaly vzezření pohádkového skřítky stejně jako úskočně jiskřící oči. „Jste citlivá a vaše ruce léčí. Cítím jejich moc. Musíte se ji ale naučit používat k dobru. Sklouznout ke zlu je tak snadné! Je toho hodně, co můžete udělat pro jiné!“ Abi to tehdy lehce rozladilo. Byla by se vsadila, že ta ženská vykládá každému totéž, a o takové věštby nestála. Toužila dozvědět se něco o lásce, která ji potká. Stařena, jež ji bez námahy četla myšlenky, jen povzddechla. Vzala Abi znovu za ruku a hrubým ukazovákem přešla po čárách v její dlaní. „Vidím tu dva muže. Víc než dva.“ Zdráhavě vzhlédla. „Ale jen jeden je ten pravý. Problém bude

v tom, jak poznat, který to je.“ Skřehotavě se zasmála a Abi dosud nezapomněla, jak se jí tehdy vtírala na mysl poněkud cynická otázka, zda si stará Cikánka tenhle smích pečlivě nacvičila, anebo byl přirozený.

Poznámka o rukou schopných uzdravovat se jí ale uložila hluboko do podvědomí a o řadu let později, když jí kdosi řekl, jak božsky se cítí poté, co mu namasírovala šíji a přiložila chladivé ruce na rozbolavělou hlavu, se přihlásila do kurzu pořádaného Národním sdružením duchovních léčitelů. Byla to jedna z mnoha věcí, o které svým rodičům tehdy neřekla. Kurz byl fantastický. Učil, jak zacházet s energií, vnímat ji, jak pracovat s tělem nemocného, zbavovat jej bolesti a bezprostředně léčit. Duchovní stránku blíže nespecifikoval. O modlitbách nepadlo slovo, ale i teď, když už byla Abi duchovní osobou, dál intuitivně používala postupy, jimž se v tomto kurzu naučila. Nyní ovšem tyto úkony doprovázela modlitbou a poté vzdala díky Bohu. Nemohla proto uvěřit, že dělá něco špatného.

Vybavila si výraz v Kieranově tváři, když o té věci hovořil. Sandra ji varovala. Dělo se tu cosi podivného a to něco se jí přičilo. Stejně jako jeho ruka, kterou jí sáhl do vlasů. Konečně ji napadlo, zda je vůbec vhodné bydlet mu tak nablízku. Přitažlivost, jakou na ni zpočátku působil, se začínala vytrácet. Nikdy by na to nemohla s čistým svědomím přísahat, ale nedokázala zaplašit myšlenku, že je na něm cosi znepokojivého, co ji stále silněji zneklidňuje.

Od té doby si začala všimát věcí, které jí až dosud unikaly. Čas od času se jejich ruce náhodně dotkly, když seděli proti sobě u pracovního stolu, sklonění nad zprávami o aktivitách ve farnosti, a jednou nebo dvakrát se o sebe otřeli v sakristii. Nikdy ho k ničemu nevyzývala. Skrytě s ní flirtoval, toť vše. Byl prostě takový. Možná si toho teprve teď začala víc všimát. Původně si myslela, že si s tím nějak poradí. Musela si přiznat, že zpočátku to bylo příjemné, chyběla jí společnost muže a Kieranova pozornost jí lichotila. Teprve nyní si uvědomila, jak byla hloupá. Neměla ho povzbuzovat, byť jen podvědomě. Když už pro nic jiného, tak proto, že měl přítelkyni.

Sue Greenová byla učitelka na soukromé dívčí škole na druhém konci města. S Kieranem byli spolu neformálně asi tři nebo čtyři roky a po většinu toho času, možná i po celý, žili odděleně. Abi s určitostí nevěděla, jak často se Sue zdrží přes noc, ale moc často to být nemohlo, tím si byla jista. Vídala ji jen velmi zřídka – většinou se potkaly dole v hale nebo na schodech –, ale vědomí, že existuje, ji svým způsobem uklidňovalo. Další žena v domě. To bylo důležité, protože žádné jiné ženy tu nikdy nebyly. Sandru vídala málo, a třebaže Kierana často viděla hovořit s ženami – ať už v kostele, nebo na ulici, když jej dopro-

vázela na návštěvu k jeho farníkům či když se tito farníci zastavili na faře – a pozorovala, jak pod jeho úsměvem roztávají, žádná sem nepřišla a nezůstala tady déle než pár minut s výjimkou dvou uklízeček, které sem jednou týdně přišly spolu, uklidily spolu a spolu zase odešly. Jednou či dvakrát ji napadlo, jestli to není proto, že si u žen není jist sám sebou.

Od nynějška si bude Kierana držet pěkně od těla, a pokud na tom tak bazíruje, dá si záležet, aby měla své husté vlasy vždycky dokonale učesané a pevně sepnuté sponou. Pokud bude kohokoli léčit, bude to dělat pokud možno nenápadně. Nemá smysl si ho zneprátnit. Ale nepřestane, to v žádném případě. Je to její věc. Stále víc a víc se hleděla vyhnout jeho pozornosti. Čím dál tím častěji se s večerem přistihla, jak se plíží domů a po špičkách stoupá do schodů, aby ji neslyšel.

* * *

Jednoho horkého červencového dne se ale všechno obrátilo naruby. Seděla ve svém podkrovním hnízdě a psala si poznámky ke kázání. Večerní paprsky hladily vzdálené věže, věžičky i šedé břidlicové střechy onoho druhého Cambridge, idylického středověkého města z turistických průvodců a domova nejšťastnějších studentů pod sluncem, pokud si to uvědomovali. Abi zamyšleně hleděla z okna, pohroužená do úvah o tom, že tohoto nádherného výhledu se ještě nikdy dost nenasytila. Ztracena v myšlenkách málem ani nezaslechla dupot nohou blížící se po schodech k jejím dveřím. Vstala a šla otevřít. „Máte nějak hodně naspěch, Kierane...“, zarazila se uprostřed věty. Byla to Sue.

„Promiňte, že obtěžuji! Čekala jste jeho?“ Sue se protlačila kolem Abi dovnitř, uprostřed pokoje se otočila a pohlédla jí do tváře. Byla to drobná, energická žena kolem pětatřicítky, atraktivní, dokonale upravená a sebevědomá. Vlasy měla obvykle pečlivě stočené do hladkého uzlu v týle. Tentokrát jí sahaly až na ramena, byly rozpuštěné a čerstvě odbarvené na blond. Vypadala mladší a tak nějak zranitelnější. „To se nestydíte? Měla byste se chovat jako vikářka! Doufám, že shnijete v pekle!“ vyhrkla a zoufale se rozvzlykala.

„Sue!“ děsila se Abi. „Co se stalo? O čem to mluvíte?“

„Jako byste to nevěděla!“ Slzy byly rázem tytam a Sue upřela na Abi velké, chladně modré oči. „A já vám věřila! V životě by mě nenapadlo, že máte poměr.“

„Nemám! Žádný poměr s nikým nemám! S kým?“ zarazila se Abi. „Snad ne s Kieranem? Snad si nemyslíte, že Kieran a já...?“ Zničehonic se rozzuřila.

„Samozřejmě že s Kieranem! Myslíte si, že jsem tak naivní? Ale jistě, jsem. Nikdy jsem vás nepodezírala. Měla jsem vás ráda. Důvěřovala jsem vám!“ Chvilí nehybně stála a s tváří staženou zoufalstvím a nenávistí hleděla na Abi. Pak se rozběhla zpátky ke dveřím. „Fajn, tak si ho mějte. Já už toho falešného blázna nechci. Ale nemyslete si, že vám to jen tak projde. V celé farnosti už se o tom šušká a já vás udám. A postarám se, aby vás vyhodili. Jste nevhodná pro službu v církvi!“

Sue se rozběhla dolů po schodech. Abi zůstala stát jako opářená a dívala se za ní. O chvíli později k ní dolehlo bouchnutí domovních dveří.

Kieran byl dole v hale. Než se vzpamatovala a objevila se v chodbě nad schody, vystoupal pomalým krokem až k ní. „Omlouvám se, Abi.“ Vypadal unaveně. „Myslím, že to bylo nevyhnutelné.“

„Proč? Co bylo nevyhnutelné?“ Vřela v ní zlost. „Co, proboha, přivedlo tu ženu na myšlenku, že vy a já spolu máme poměr?“

Pokrčil rameny. „Dlouho jsem se s ní neviděl. A my dva se spolu věnujeme práci pro farnost. Asi jsem o vás hodně mluvil.“ Odvrátil zrak a odmlčel se. Bylo mu trapně. „Prostě si to jen špatně vyložila.“

* * *

Abi se rozhodla situaci ihned řešit a navzdory Kieranovým námitkám, že to všechno rychle vyšumí, zavolala ještě téhož večera na biskupství s vysvětlením, že není možné, aby vikářka sdílela týž dům se svobodným knězem. O dva dny později se přestěhovala o několik bloků dál do malého, zařízeného bytu v ulici plné pěkných jednopatrových rodinných domů. Výhled z obývacího pokoje tu žádný nebyl. Okno se otevíralo do malého dvorku a zahrádky za domem. Vše bylo zarostlé hustou spleť křovin a roští. Uprostřed stálo zrezivělé kolo. Přesto tu vládla příjemná atmosféra. Bylo to radostné, útulné místočko. Abi se zdálo, že ji vysloveně vítá, a jakmile za sebou zavřela dveře, cítila se tu hýčkaná a v bezpečí. Byt nahoře v patře byl prázdný. Vyhovovalo jí to.

Věděla, že biskup mluvil s Kieranem, ale netušila, jak jejich rozhovor dopadl. Kieran se nikdy nezmínil, o čem spolu hovořili. Převzal zpět mnohé z jejich pracovních povinností, doporučil jí, aby ve svém kostelíku u svatého Huga častěji sloužila mše, a jejich pravidelné pracovní schůzky se nejčastěji odbývaly v kostele svatého Jana. Bylo to tak vhodnější. Sedávali v některé ze zadních lavic a tiše hovořili, vždy striktně k věci. Už žádné sklenky vína. Ani se nezeptala, jestli se usmířil se Sue.

3

Zatímco Abi mezi kopřivami v zahrádce svého nového domova obhlížela terén a v duchu uvažovala, jestli jí zbude trocha času, aby posekala a vytrhala nějaké bylí, zasadila symbolických pár květin a dodala tak místu trochu barevnosti, téměř o dvě stě padesát kilometrů dál, ve Woodley v hrabství Somerset, stála na zahradě za svým o poznání větším domem Cal Cavendishová s kyticí v ruce a košíkem natrhaných květů u nohou a hleděla do prázdna. Několik minut se ani nepohnula, pohroužena v myšlenkách. Měli problém. Velký finanční problém, mnohem horší, než si mysleli. Teď, když její manžel Mat odešel do důchodu, byly jejich jedinými příjmy pojednou až příliš hubená penze a peníze z pronájmu pokojů letním hostům. Nebylo to však dobré léto. Povzdechla si. Právě se s Matem vrátili z jedné z těch nekonečných schůzek s bankovními úředníky a členy trustu v Tauntonu, které je vždycky uvrhly do hluboké deprese. Ona pak intuitivně zamířila na zahradu a toužila skrýt se mezi květinami, zatímco Mat vzal psy a odešel s nimi na dlouhou procházku.

Slunce zapadalo a voňavý trávník se halil do mihotavých stínů. Bylo to nádherné místo – dům, pro jaký by někdo i vraždil. Když se dozvěděla, že tu s Matem budou bydlet, připadalo jí to jako splněný sen. Bylo to starobylé panské sídlo postavené z místního lomového kamene. Některé jeho části dosud stály na středověkých základech, jiné byly v 18. století přestavěny a tyto přestavby mu přinejmenším navenek vtiskly georgiánskou symetrii, která jí připadala naprosto úchvatná. Ten dům tu stál už téměř dva tisíce let – v zahradě šlo dosud spatřit zbytky římské vily, které to dotvrzovaly – a oděl se do své starobylosti jako do sametového pláště, sebejistý, vznešený a nepokrytě omšelý. Cal se v myšlenkách vrátila zpět k bance. Už žádná pozvání od jejích místních manažerů. Už žádné obědy s finančním poradcem, jehož považovali za svého přítele nebo alespoň za civilizovanou osobu, s níž se dá hovořit. Oddělení půjček sídlilo v Tauntonu a mladíček, který s nimi teď jednal, nasadil ostrý, lehce výhružný tón, který se Mata i jí hluboce dotkl. Historie domu, skutečnost, že jej Matova rodina vlastní už stovky let, jejich upřímná snaha splácet různé půjčky, jež si v průběhu let s bodrou bezstarostností nabral Matův otec, aniž

se o tom obtěžoval informovat své tři syny – nic z toho jej ani v nejmenším nezajímalo. Zajímal ho pouze monitor počítače, který měl před sebou. Ten monitor nastavil tak, aby na něj viděli, ale vyčíst z něj cokoli anebo porozumět, co ukazuje, to nedokázal nikdo než on sám. Cal pohlédla na dům. V podvečerním světle nebyly vidět oprýskané rohy, práchnivějící trámy, praskliny ve zdivu, chybějící brídicové tašky. V tomto světle vypadal jako z pohádky.

Vtom zachytila nad květinovým záhonem lehký pohyb. Byla to žena v modrém rouchu. Cal povzddechla. Sledovala ji jen tak koutkem oka a viděla, jak se postava lehce vznáší mezi podzemními růžemi. „Kéž bys nám mohla nějak viditelně pomoci!“ pronesla Cal po chvíli nahlas a dodala: „Co kdybys nám pro změnu přinesla trochu štěstí?“ Unaveně se sehnula pro košík. Když se znovu ohlédla, žena zmizela.

* * *

„Nechceš zajet ke mně na návštěvu, drahoušku? Byla bych moc ráda, kdyby ses tu stavila. Otec je na konferenci v New Yorku, tak se můžeš klidně objevit doma.“ Laura Rutherfordová hovořila tímž veselým a radostným tónem jako obvykle. Abi hleděla zamyšleně na telefon, ještě když pokládala sluchátko. Něco bylo jinak. Nezaslechla snad v matčině hlase náznak rozechvění? Pokud ano, bylo by to něco neslýchaného. Laura byla silná a odhodlaná žena. Klidná, tak by mohlo znít její druhé jméno.

Skutečnost, že byla přeložena na farnost právě do Cambridge, byla pro Abi svým způsobem zklamáním, protože v tomhle městě prožila většinu svého života. Otec tu byl až do svého odchodu do důchodu profesorem na univerzitě a oba rodiče dosud žili v domě na opačném konci města, kde vyrůstala. Jak se ukázalo, stala se jejím novým působištěm ta část města, kterou dříve neznala a jež ji každým dnem víc a více šokovala i fascinovala zároveň. Z mnoha důvodů by však uvítala, kdyby ji přeložili někam jinam, daleko odtud, protože jakkoli milovala svou matku, vztah s otcem byl přinejlepším komplikovaný.

Prostředí, do něhož se Abi narodila, bylo sveřepě ateistické. Otec, světově proslulý chemik, profesor Harry Rutherford, vtloukal ateismus do hlavy své jediné dceři snad už od narození. Když Abi odešla studovat do Oxfordu a zvolila si za svůj obor historii, málem ho ranila mrtvice, třebaže její mizivě nadání pro matematiku a přírodní vědy nemohl přehlédnout, ani s nimi nic udělat. Byl proto nucen smířit se s nevyhnutelným – že se jeho dcera nebude věnovat chemii. Kupodivu chápal její lásku k duchovní hudbě. Hudba byla i jeho vášní

a duchovní hudba nelogickým, nicméně hluboce zažitým výhonkem čehosi, co mělo své pevné kořeny v matematických řadách. Jiné sféry života, jako bylo léčitelství a intuice, si Abi nechávala výhradně pro sebe. Kdyby otec zjistil, že čas od času chodí do kostelů a katedrál, kde sedává pohroužena v myšlenkách, jež se někdy mění v tichou modlitbu, byl by ji na místě vydědil. Její rozhodnutí studovat teologii a později usilovat o vysvěcení vedlo k rodinné roztržce, která je na léta rozdělila navzdory její upřímné snaze dosáhnout určitého usmíření. Od svého návratu do Cambridge se občas tajně scházela s matkou. Chodily spolu na oběd do malých restaurací v zastrčených uličkách starého města, daleko od moderních laboratoří, kde se dosud její otec zdržoval po většinu času, třebaže již odešel do důchodu.

Laura Rutherfordová byla hluboce duchovně založená žena, ale pro přísná církevní pravidla a omezení neměla nejmenší pochopení. „Bojím se, že toho budeš jednou litovat, zlatíčko,“ řekla s povzdechem, když jí Abi pověděla, jaké si zvolila povolání, „ale musíš jít za hlasem svého srdce. Ať budeš dělat cokoli, vždycky budeš mít mé požehnání. Však víš.“ Její vlastní víra se točila kolem lásky a květin a jejím světem byla pověstná zahrada, kde trávila spoustu času o samotě jen ve společnosti květin. S manželem nacházela společnou vědeckou řeč na poli zahradničení a chemie rostlin, a tak bylo jejich manželství pevné a šťastné po celých třicet let svého trvání. Svou soukromou víru, ať byla jakákoli, si nechávala pro sebe. Ani svého muže, ani dceru do ní nenechala nahlédnout.

Matka uvítala Abi v domovních dveřích a obě se tak trochu provinile objaly. „Je báječné tě zase vidět!“ řekla Laura a vedla dceru dovnitř. „A drahoušek Harry? Jsem ráda, že si od něj můžu na pár dnů odpočinout. Je tak strašně úzkoprsý!“ Lehký důraz, který její matka položila na poslední slovo, přiměl Abi zbystřit. Vzala Lauru za ruku a jemně ji otočila čelem k sobě. „Mami? Všechno v pořádku?“

Laura přikývla. „Jistě, miláčku. Teď mi ale pověz, co je s tebou. Překvapilo mě, když jsem se dozvěděla, že ses přestěhovala. Copak znamená ten náhlý útěk z fary? Obtěžoval tě snad ten seladon?“

Abi se posupně zasmála. „Není to žádný seladon. V podstatě je to docela milý člověk, ale je pravda, že jsme se dost sblížili a jeho snoubence se to nelíbilo. Ale to už je pryč. Biskup mu domluvil. Odteď je všechno ryze pracovní záležitost.“

Laura vedla dceru do zahrady plné kvetoucích růží. „Stejně bys s takovým člověkem neměla dál spolupracovat. Jak se pak můžeš soustředit na to, co děláš?“ opáčila její matka.

„Naučit se vycházet s lidmi je náplní mé práce. A zvládat situace. Poradit si i s jedinci, jako je Kieran. Jestli hned při první překážce hodím flintu do žita, můžu to rovnou vzdát.“ Abi se usadila na kamennou lavičku porostlou mechem. V kulatém jezírku u jejích nohou tiše zurčela malá fontánka.

Matka se posadila vedle ní a při pohledu na něžný vodotrysk se zálibně usmála. „Je na sluneční energii. Není to báječné?“ Pohlédla na dceru. „Tady nejde o tvé klienty. Či farníky, jak ty jim říkáš. Tady jde o sexuální obtěžování v zaměstnání.“

Abi zavrtěla hlavou. „Musím se s tím popasovat, mami. Bůh mě jistě poslal ke svatému Hugovi z dobrého důvodu.“

Matka na ni zpřímá pohlédla. „Bůh ti možná chce naznačit, že jsi na nesprávném místě. V nesprávném zaměstnání.“

Abi odvrátila zrak. „Nejsem na nesprávném místě!“

„Takže se ti tam líbí?“ Laura se otočila zpět k fontánce a chvíli pozorovala světlo, které se v duhových odlescích lámalo mezi drobnými kapkami.

Na chvíli zavládlo ticho. „Vlastně mi přijde, že je to dost náročné,“ ozvala se Abi konečně. „Nejen kvůli Kieranovi. Celá ta pastorační práce. V mé předešlé farnosti probíhalo všechno úplně jinak. Tam jsem se viděla spíš v roli léčitelky než sociální pracovnice. Tady se ode mě očekává, že budu udílet rady a odříkávat strohé modlitby, ale přitom si budu od lidí udržovat odstup, což se mi z duše protiví.“

Kousla se do rtu. Znělo to hanebně, když to vyslovila takhle nahlas. „Asi to tak Bůh chce a já jsem zasvětila život službě Bohu, ale...“ odmlčela se.

K tomu, co od svého kněžství očekávala, ještě hodně chybělo a ona nevěděla, kde začít. Znovu a znovu se pokoušela čelit tomu, co pokládala za špatné, modlit se, aby se to zlepšilo, ptát se Boha, co by měla dělat jinak, a zjistit, proč v jejím životě chybí tolik z toho, co tam předtím bylo – dokonce i tehdy, když ještě studovala. Prožitek posvátna. Vědomí zázraku. Absolutní jistota, že existuje mnoho věcí, které nelze spatřit, a přesto je má každý zakódované hluboko ve svém nitru. Díky téhle jistotě býval svět zářivý a jasný, ale ta záře v poslední době pohasla. „Chudoba a poslušnost mi zrovna nejdou k duhu. Neupsala jsem se k tomu, být jeptiškou! Všechno, co tu dělám, s sebou nese nějaký konflikt. Svým ustrojením jsem mystik, ale zároveň musím být i realista. Cítím vůči tomuto povolání silný závazek, a přesto toužím být svobodná. Víím, že mám poslání, ale v téhle chvíli se musím na každém rohu bouřit. Chci pomáhat a léčit, očividně mi to však není dovoleno. Při bohoslužbě toužím šířit kolem sebe krásu, vašeň a prožitek posvátna! A to tu není. Víím, že je ještě jiný svět, ale

neodvažují se o tom ani zmínit. Mám pocit, jako by se Kieran děsil čehokoli skutečně duchovního. V tom, co teď dělám, není ani stín mystéria. Mystéria s velkým M. Přinejmenším když...

„Když co?“ Laura hleděla do země. Křečovitě svírala ruce v klíně.

„Když je nablízku Kieran. On už je asi takový. Je to člověk hluboce oddaný víře i své práci, je vášnivě zbožný, ale svou kongregaci tyranizuje. Pořád mluví jen o hříchu, nikdy o naději a nádheře boží lásky. Drží se přísných zásad, jako by se bál popustit uzdu byť jen špetce mysticismu. Skoro jako by se ho bál.“

Laura se ušklíbla. „Jak to tak vypadá, není tvým největším problémem Bůh, ale Kieran! Copak sama nesloužíš bohoslužby? Nemůžeš si dělat, co chceš?“

„Moc často ne. Celebruji mše v malém farním kostelíčku, ale i tam mívám pocit, že mě v jednom kuse někdo sleduje. Špehuje. Jako by tam pořád někdo byl – někdo, kdo se vždycky vyplíží ven a jde mu žalovat, že dělám něco špatně.“

„To zní příšerně.“

Abi se zasmála. „Ne. On má jen k věci jiný přístup než já. Musím se naučit, jak to dělá on. Vždyť on je svým způsobem taky vřelý, vtipný a charismatický.“

„Podle toho, co mi tu říkáš, moc vřele ani charismaticky nepůsobí.“

Abi se nadechla, aby to popřela, ale nakonec neřekla nic.

* * *

Když se večer vrátila do svého nového bytu, měla na záznamníku vzkaz od Kierana, aby se za ním zastavila u svatého Jana. Dorazili tam víceméně společně. Uvedl ji dál a zavřel za nimi dveře. Pak pomalu a rozvážně otočil klíčem v zámku, vytáhl ho a vstříhl si ho do kapsy.

„Proč jste to udělal?“ Zaraženě na něj pohlédla.

Pokrčil rameny. „Často to dělávám, když jsem tu sám. Víte stejně dobře jako já, že se tu v okolí potloukají všelijací týpci. Jednou nebo dvakrát se dostali dovnitř a chovali se násilnický. Může to být velmi nepříjemné.“ Poodešel pár kroků dál do lodi. Vypadal ustaraně. Byl oblečen neformálněji než obvykle – na sobě měl košili s rozhalenkou a přes ni elegantní sako. Na krku mu visel stříbrný kříž.

Zachmuřila se. „Co se děje, Kierane? Nějaký problém?“ Rozsvítil pouze jedinou lampu, která skomíravě osvětlovala zadní část hlavní chrámové lodi. Slunce zapadalo za střechy okolních domů a zbytek kostela se ztrácel v šeru. Ve vzduchu se vznášelo napětí. Vládlo hluboké ticho.

„Ano, něco se děje.“ Otočil se a zůstal stát otočen čelem k ní. „Vycházíme spolu dobře, vidíte, Abi?“

Nejistě se usmála. „Samozřejmě.“

„A máme se rádi.“

„Jsme kolegové. Pracujeme spolu.“ Zmocňovala se jí podivná předtucha.

„To jsem si myslel,“ přikývl pomalu. „Nevím, jak to říct. Abi. Připadá mi nevhodné mluvit o tom takhle na rovinu, ale situace je taková, že podle mého mínění vyvoláváte ve farnosti rozkol.“ Nepohlédl jí do očí, namísto toho upíral zrak do země na pruh koberce nataženého na kamenných dlaždicích. Ten koberec měl do mnohdy studeného kostela vnést zdání trochy tepla, ale pojednou působil spíš jako hradba, která je rozděluje. Stáli proti sobě a ani jeden se necítil ve své kůži. „Od té doby, co jste se odstěhovala, se na věci dívám s větším odstupem. Přemýšlel jsem o tom celý minulý týden a do nekonečna jsem se modlil. Rozdmýcháváte ve své kongregaci silné a nepřípustné vášně. A co hůř,“ odmlčel se a ještě stále na ni nedokázal pohlédnout, „ve mně také.“

Abi se zasmála. Nedokázala si pomoci. Byl to pro ni spíše šok než něco zábavného, a jakmile to udělala, hned toho litovala. „Nechápu, Kierane. Co tím, proboha, myslíte?“ Zamračila se. „Má to snad nějakou souvislost s tím, jak Sue...“ zarazila se, neboť k ní konečně vzhlédl a v jeho očích žhnul žár.

„Ten den, kdy vyběhla nahoru do podkroví a mluvila s vámi, jsme se spolu rozešli. Sue to věděla. Cítila, jak moc vás potřebuji,“ pronesl tiše. „Neumí mi pomoci tak jako vy.“

Abi se zhluboka nadechla. „Kierane, pořád si nejsem jista, že chápu, o co běží. Jak bych vám mohla pomoci víc, než vám pomáhám? Ne!“ Zvedla ruku, aby se před ním chránila, neboť vykročil směrem k ní. Pojednou dostala vztek. Copak ten člověk naznačuje, že se mu líbí? „To nejde, Kierane. Jste duchovní. Můj učitel v církvi. Věřím vám.“ Odmlčela se. „Věřila jsem vám,“ dodala s jemnou výtkou v hlase. Hleděl jí upřeně do očí. „Jestli řeknete ještě slovo, už s vámi nebudu moci pracovat.“

Ticho, které v kostele po jejích slovech zavládlo, jako by doznívalo tisícem ozvěn. Nehýbala se.

„Špatně jste si to vyložila, Abi,“ promluvil konečně. Jeho hlas zněl unaveně. „Nechystám se vás požádat o ruku. Nezapírám, že mě přitahujete, ale to není důvod, proč vás potřebuji.“

Opatrně o krok ustoupila a hleděla mu do očí. Dokud nevytáhne klíč z kapsy, je tu s ním zamčená. „Já vím, že mě potřebujete, Kierane. Proto jsem tady,“ pronesla energicky. „Jako vaše vikářka. Nic víc.“

Pousmál se. „Vždyť jako vikářku vás tu také chci, Abi. Ale potřebuji, abyste se vrátila na faru.“

Zaraženě na něj pohlédla. „Vy chcete, abych se vrátila na faru?“

Přikývl. „Bůh vás seslal, abyste o mě pečovala.“

„Neposlal mě Bůh, Kierane,“ ohradila se ostře. „Poslal mě biskup, protože nabyl dojmu, že vedle sebe potřebujete někoho, kdo vám pomůže s farností.“

„A biskup dostal vnuknutí od Boha. Modlil se, aby mu ukázal tu pravou osobu. Stejně jako já.“

„Tu pravou osobu k práci, Kierane.“ Pomalu v ní rostlo podezření, že na Kieranovi je něco divného, co ji silně znervózňuje. „Což automaticky neznamená, že musím bydlet na faře. To je naprostý nesmysl, a vy to víte. A biskup to ví taky.“ Na okamžik zahlédla, jak se její strach zračí v jeho očích, a ustoupila o další krok. Ze všech sil se snažila vybavit si, co ji učili. Musí rozptýlit napětí. Dostat se z kostela ven. „Podívejte, ještě si to rozmyslím,“ dodala už klidněji. „Samozřejmě že si to rozmyslím. Teď bych už ale potřebovala jít. Budu uvažovat o tom, co jste mi řekl.“

Zavrtěl hlavou. „Vy mě taky potřebujete, Abi, stejně jako já vás. Snad ještě víc. Tam venku, kde bydlíte, nemáte nad sebou dostatečný dohled. To se lidem nelíbí. Nevěří vám. Když budete bydlet na faře, řeknu jim, že na vás dohlížím. A ujistím je, že bdím nad vaší prací. Potřebuji, abyste mi slíbila, že se vrátíte, Abi. Musíte bydlet u mě. Vzepřete-li se boží vůli, Bůh se na vás rozhněvá.“

„Přeje-li si to Bůh, tak mi to sdělí, až se k němu budu modlit.“ Nedokázala potlačit ostrý tón ve svém hlase. Potily se jí ruce. Ustoupila o další krok. „Musím už jít, Kierane. Musím se modlit a prosit o znamení, to jistě chápete. Můžete mi dát ten klíč, prosím?“ Snažila se mluvit klidně.

Zaváhal, pak na ni pohlédl a v jeho očích se mihl sveřepý výraz. „Vzpíráte se Bohu, Abi? Vzpíráte se mně?“

Slova, jež zvolil, ji v prvním okamžiku natolik konsternovala, že se nevzmohla na odpověď. „Přišla jsem do téhle farnosti, abych sloužila Bohu. Bude-li Bůh chtít, abych se přestěhovala zpátky na faru, jasně mi to naznačí, tím jsem si jista. Do té doby se budu rozhodovat sama a v dané chvíli nechci nic jiného než odejít domů. Klíč, prosím.“ Natáhla ruku a silou vůle ji udržela v klidu. Čekala, až jí dá klíč, a vynaložila veškerou svou energii, aby ho přiměla se podvolit. V jednom okamžiku to vypadalo, že se otočí a odejde, ale nakonec se zhluboka nadechl, sáhl do kapsy, vytáhl klíč a po chvilce váhání ji ho spustil do dlaně.

„Tak dobrá. Protentokrát to necháme být. Chápu, že vás ten návrh šokoval.“

Myslel jsem, že to pochopíte, ale dám vám ještě čas, abyste v té věci nahlédla, co je vaší povinností. Potřebujeme to oba, Abi. Slibuji vám, že to bude fungovat.“

Spolkla říznou odpověď, otočila se a málem se rozběhla ke dveřím. Otevřela a ještě se ohlédla přes rameno. Kráčel pomalým krokem k oltáři. Neobrátil se.

* * *

Kostelem se ještě chvíli nesla ozvěna zavíraných dveří. Kieran stál a díval se na oltář. Pak se otočil, nasoukal se do lavice, usedl a zabořil hlavu do dlaní. Jak to jen vysvětlit? Jak jí to říct?

Od té doby, co se odstěhovala z fary, začal znovu propadat svým úzkostem, děsům a nočním můrám z dětství. Obrovský dům byl plný ozvěn. Lehával s pohledem upřeným do stropu, vnímal zvuky všude kolem a po tváři mu pomalu kanuly slzy. Zavolal Sue, ale nechtěla s ním mluvit. Několikrát vyšel do patra a vstoupil do Abiina prázdného bytu. Byl plný radosti. Vládl tam jas a bezpečí. Její ložnice byla v podvečerním slunci vyhřátá, a dokonce i svlečená postel jako by si dosud uchovávala vůni jejího těla. Zaražen a zahanben tím, co dělá, pomalu uleh a objal polštář. Tady si mohl udržet duchy od těla.

* * *

Abi nějaký čas trvalo, než se uklidnila. Procházka domů jí pomohla. Šla vyhřátými ulicemi, nedbala výrostků v kapucích, kteří se houfovali u křižovatek, ani hloučků lidí kolem dveří hospod, cigaretového kouře stoupajícího do vzduchu, studentů prázdninových seminářů, kteří po skončeném setkání právě vycházeli ze sálu adventistického střediska. Vyběhla po schůdcích ke dveřím svého domku, vešla dovnitř a zabouchla za sebou dveře. Srdce jí divoce bušilo v hrudi, v ústech měla sucho. Teprve po chvíli se uklidnila a zamířila do ložnice. V rohu stál malý stolek, který používala jako modlitebni. Drobný dřevěný kříž pocházel z ostrova Iona, svícen z Walsinghamu. Místnost byla tmavá, s okny zacloněnými těžkými závěsy, aby sem nebylo z ulice vidět. Když se sem přistěhovala, chtěla ty závěsy strhnout a vpustit sem přirozené světlo, ale brzy si uvědomila, proč tu jsou. Chodící procházející ulicí ve vzdálenosti pouhých dvou tří metrů by jí koukali rovnou do postele.

„Tak dobrá, ty Velký tam nahoře. Řekni, co mám dělat.“ Poklekla na polštářek před křížem. „Sama si s tím neporadím. Děje se s ním něco opravdu

neblahého. Potřebuje pomoc a něčeho se hodně bojí. Určitě si nepřeješ, abych se tam vrátila. Přece mě nechceš tomu člověku předhodit jako nějakou oběť. To bys neudělal!“ Pozvedla oči ke kříži. „Nebo ano?“

Vstala, přešla k oknu a vyhlédla mezi závěsy do ulice. Byla tichá a opuštěná. Stmívalo se. Kdesi vysoko na nebi, až za odlesky pouličních lamp, se nepochybně pomalu rozsvěcely hvězdy. S povzdechem se odvrátila od okna. „Pověz, co mám dělat? Měla bych jít za biskupem? Nevím, jestli tohle dokážu vyřešit sama. Kieran byl tak... vyděšený!“ Kousla se do rtu. Selhat tak brzy už během prvního vikariátu! Muset se dožadovat pomoci! Ponižující! Je přece dospělá žena, žádná holčička. Poradila si už s mnoha dotěrnými muži. Tak v čem je to s Kieranem jiné? Natáhla ruku a rozsvítila lampičku u postele. V jejím slabém světle hleděla na svůj obraz v zrcadle. Vlasy se jí opět vysoukaly ze spony. Rámovaly jí tvář, spadaly jí v kaskádách po ramenou a zdůrazňovaly jas její bledé pleti i výjimečnou čistotu jejích šedých očí. Na sobě měla bavlněné tričko s výstřihem do V a nešťastně hleděla na malý zlatý křížek, který nosila zavěšený na krku. Ztracený Kieran! Všechno ohrožuje. Její kariéru, její budoucnost, ba i víru! Tváří se jí mihl stín čiré nenávisti. Zarazila se. Vyděsilo ji to.

* * *

„Řekla jsem ne. Že už ho nechci vidět. A že zažádám o přeložení. Včera v noci jsem dokonce musela zamknout domovní dveře na petlici! Probudila jsem se a viděla ho, jak nakukuje do okna skulinou mezi závěsy. Nevím, jestli mě viděl, ale naskočila mi z toho husí kůže.“ Hned ráno zajela do domu svých rodičů a vylila si srdce matce. „Nevím, co se s tím člověkem děje! V jedné chvíli se zdá, že je mnou přímo posedlý, a za okamžik se chová jako malý kluk, který se v supermarketu ztratil mamince. Něčeho se hrozně bojí. Musela jsem zapnout záznamník. Pořád mi volá. Nevím, co mám dělat!“

„Řekla jsi to Davidovi?“ zeptala se Laura a vedla dceru do zahrady.

Abi zavrtěla hlavou. Zjištění, že se matka zná s biskupem, bylo pro ni téměř šokem. Teprve poté, co obdržela jmenování do této diecéze, vyprávěla jí Laura s šibalským úsměvem o svém celoživotním přátelství s Davidem Paxmanem, o jejich dětských dobrodružstvích, když spolu jako malí vyrůstali v somersetských Mendipských kopcích, kde spolu jejich rodiny sousedily, o průšvících, do nichž se dostali, i o dětské lásce, která je pojila. Abi se zamračila a v duchu uvažovala, zda matka náhodou nepoužila svého vlivu, aby jí opatřila její

cambridgeský vikariát. Přinejmenším se tím vysvětloval osobní zájem, který biskup tak nevýznamné nové vikářce projevoval.

„Musíš mu to říct. Ten kněz se mi už na první pohled vůbec nelíbil. Říkala jsem ti, že mu nemáš věřit!“ Laura lidi vždy okamžitě odhadla, a většinou správně. Teď se předklonila, utrhla zvadlou růží, chvíli mnula uschlé okvětní plátky mezi prsty a pozorovala, jak se snášejí k zemi. „Abi, jsi krásná žena. Laskavá, ušlechtilá, plná lásky a silná. Do tebe se zamiluje spousta mužů.“ Vesele se pousmála. „Já vím, spousta se jich už zamilovala. Ale až přijde ten pravý, poznáš to, protože tě bude podporovat a hýčkat a ty budeš okamžitě vědět, že tomuhle se bez váhání oddáš na celý život. Do té doby se musíš učit, jak si s takovými věcmi poradit, a i když vím, že ty tenhle problém považuješ za jakýsi test své víry, jsem přesvědčena, že za této situace nemůžeš své povolání v dobré víře vykonávat. Pověz to Davidovi. Řekni mu, že odtud musíš pryč. Ať ti najde novou farnost! A tentokrát jen a jen tvou vlastní!“

Abi chvíli hleděla do jezírka, v němž se vodní tříšť kolem trysky skládala do malebného kruhu, a přemýšlela. „Asi máš pravdu,“ povzdechla si. Vážně je do ní Kieran zamilovaný? Vždycky se mu líbila, to jí bylo jasné od prvního okamžiku, kdy se setkali, ale bylo v tom něco víc. Cosi jiného kromě skutečnosti, že byl zvyklý prosadit si vždycky svou a nesnášel, když mu někdo odporoval. To něco teprve teď začínala vidět v pravém světle. Strádání. Bolest. Vybavila si situaci, v níž ho viděla naposledy. V očích měl cosi velmi vzdáleného obyčejné touze. Záblesky paniky v tváři. Přesně to se jí vybavilo. Něčeho se strašně bál. Pomalu zavrtěla hlavou a soustředila se opět na matčina slova. Ta byla pojednou plná smutku a melancholie. Obě ženy chvíli mlčky seděly. Pak Abi vzhledla a láskyplně se na matku usmála. „To jsi mluvila o tátovi? On tě taky podporuje a hýčká?“

Ticho, které Lauřině odpovědi předcházelo, bylo jen o vteřinku delší, než mělo být. „To víš, že ano, zlatíčko.“

Následovala další dlouhá odmlka. Abi matku stále bedlivě pozorovala. Zdálo se, že Laura je zamyšlená. Vypadá nemocně, uvědomila si Abi náhle. Tvář má pohublou a pod očima kruhy. Naklonila se a dotkla se matčiny ruky. „Omlouvám se. Neměla jsem o tom mluvit,“ zašeptala.

Laura se usmála. „Vycházíme spolu dobře, drahoušku. Vždyť to víš.“ Povzdechla. Pak náhle vstala. „Pojď se mnou. Musím ti něco ukázat.“

* * *

Jejich dům byl velký, čtvercového půdorysu, postavený někdy ve dvacátých letech z šedého kamene a obklopený zahradami. Byl elegantní, prostornější než domy některých sousedů, byť poněkud hýřil architektonickými detaily, měl tři podlaží a ve východním rohu malou, tak trochu rozmarnou věžičku. Horní poschodí bylo jen minimálně zařízené. Kdysi, kdykoli do Abiina osamělého dětství vtrhly děti Lauřiných dvou sester, rozezněly se tyto pokoje smíchem a hudbou, ale jak bratrance a sestřenice dospívali a jejich profese je rozvály do celého světa, byla rodinná setkání rok od roku skromnější a méně častá. Nyní byl obydlen pouze jediný z pokojů. Matčino doupě. Dole v domě byla sice spousta místa, ale Laura měla nejraději tuhle podkrovní místnost s nízkým zkoseným stropem a okny otevírajícími se do tří stran. Od rána do večera byla plná světla, a když otevřela okno, i vůně květin a ptačího zpěvu.

Na velikém stole uprostřed se bez ladu a skladu vršily papíry, knihy a nákresy květinových záhonů. U zdí stály tři komody a některé jejich zásuvky tak přetékaly Lauřinými náčrtky, že nešly ani pořádně zavřít.

Abi Lauru odjakživa podezřívala, že má tenhle pokoj nejraději, protože sem nedohlédne ostríží zrak jejího manžela. Svého otce tu nikdy neviděla. Ani jedinkrát. Možná sem někdy zašel, ale spíš ho podezřívala, že se nechce obtěžovat. Zahrady ho zajímaly jen jako místa, kde se dá posedět, což byl i případ všeho ostatního, co jeho žena dělala a co se bezprostředně netočilo kolem něj.

Abi vešla za Laurou do pokoje a jako vždy ji hned zaplavil pocit štěstí a bezpečí, který místnost prostupoval. Vrátil ji zpátky do dětství, které bylo svým způsobem idylické. Voněly tu květiny a všelijaké rostliny – matka je milovala, často je kreslila a malovala a pak své obrázky nechávala bezstarostně naházené v přeplněných zásuvkách. Nikdy se neobtěžovala dát si kterýkoli z nich zarámovat a jen se smála, když ji Abi přesvědčovala, že stojí za vystavení.

Abi se vrhla na pohovku u okna otevřeného do zahrady. Tenhle kus nábytku, který Laura láskyplně zachránila při jednom místním výprodeji a ověsila jej postupně celou řadou hýřivě barevných španělských přehozů, přiměl jednu ze sestřenic přejmenovat pokoj na „budoár tety Laury“. Ten název se vžil a přetrval.

Laura pomalu zavřela za dcerou dveře. Abi si znovu uvědomila, jak je matka bledá a po cestě do schodů zadýchaná. „Určitě je ti dobře, mami? Vypadáš unaveně.“

Laura se na ni usmála. „Je mi dobře.“ Přešla pokojem k Abi, sklonila se a vzala její ruce do svých. „Miláčku, něco ti musím ukázat a chci, abys mi slíbila, že ať si o tom budeš myslet cokoli, uděláš, o co tě požádám.“

Abi se zamračila. „To zní trochu zlověstně.“

Laura se ušklíbala. Jako kdyby si uvědomila, jak divně musela její slova na Abi zapůsobit, pustila dceřiny ruce a posadila se vedle ní. „Slib mi to, drahoušku. Nežádala bych tě o to, kdyby to nebylo důležité.“

„Samozřejmě, slibuju.“ Abi cítila, jak jí přebíhá mráz po zádech.

„Tohle je něco, co jsem před tvým otcem vždycky schovávala. Nikdy se nesmí dozvědět, že jsem ti o tom řekla.“ Laura opět vstala, na okamžik zaváhala a poté přešla pokojem ke komodě vtěsnané do výklenku, v němž stával krb, než někdo zazdil komín. Poklekla a vytáhla spodní zásuvku. Až úplně vzadu byla malá krabička, kterou s obtížemi vytáhla. Abi bez hnutí seděla. Zničehonic se do ní dala zima. V hlubokém tichu slyšela jen vítr probírající se listy živého plotu, který lemoval okraj trávníku. Laura ztěžka vstala a sykla bolestí, jak ji píchlo v zádech, vzala krabičku, položila ji na stůl, odklopila víčko a vytáhla odtud něco těžkého, zabaleného do bílé hedvábné šály. Pak se vrátila k pohovce a znovu se posadila, malý balíček v klíně. Její ruka něžně spočinula na bělostném hedvábí. Abi na tu věc zvědavě hleděla, ale neřekla ani slovo. Pokoj byl náhle plný předtuch.

Laura se krátce, takřka bolestně nadechla a začala rozbalovat šál. Uvnitř byl nevelký kulatý kámen. Abi udiveně pohlédla na matku. „Co to, proboha, je?“

Laura se váhavě usmála. „Vezmi si ho. Schválně jestli to uhodneš.“

Abi zdráhavě natáhla ruku. Ačkoli měl kámen velikost jablka, byl překvapivě těžký a Abi ho musela pevně sevřít v ruce, aby ho neupustila. Týmž gestem jako její matka si ho položila do klína. Pomalu jej otáčela a ze všech stran si ho pozorně prohlížela. „Jsou v něm lesklé kousky, jako okna. Je to křišťál. Vypadá jako krystal uvězněný ve skále.“ Odmělčela se. „Zvláštní. Jako by mi mravenčilo v prstech.“ Zaraženě vzhledla. „Není radioaktivní, že ne?“

Laura zavrtěla hlavou. Usmívala se. „Ne, drahoušku, není radioaktivní. A je to křišťál. Máš pravdu.“

Abi ještě chvíli hleděla do klína na kámen, náhle ho prudce sevřela oběma rukama a vstala. „Tady, vezmi si ho!“

„Proč? Co je?“ Laura se po něm takřka něžně natáhla a znovu ho zabalila, přešla pokojem a opatrně ho uložila zpět do krabičky.

„Měla jsem pocit, že se hýbe. Jako by byl živý.“

Laura se rozesmála. „Není živý. Jen mocný.“

Abi se otrásla. „Mami! Proboha živého, řekni mi, co to je!“

„To ti nemohu vysvětlit, dokud jsi vikářkou, Abi. Povím ti o něm všechno, až vystoupíš z církve.“

„Já nevystoupím z církve!“ Abi zaraženě vzhlédla, vstala, pomalu přešla k oknu a vyhlédla do zahrady. „Co je, proboha, na tom kameni takového, že mi to nemůžeš říct, dokud jsem duchovní? Je to nějaký fetiš nebo něco takového?“ Na okamžik zmlkla. Matka neodpověděla. „Myslela jsem, že ti nevadí, že jsem v církvi,“ pronesla smutně Abi a dál hleděla z okna do zahrady.

Na chvíli se rozhostilo ticho. „Nevadí mi to, drahoušku,“ řekla Laura konečně. „Samozřejmě že mi to nevadí. Jak by mi to mohlo vadit?“ Krátce se zasmála. „Jsem na tebe hrdá. Velice hrdá. Jen jsem se spletla, to je vše.“

„Tak mi něco pověz o tom kameni. Co to je?“

„Přesně to. Kus skály.“

„Ne. Ten kámen je očividně něčím zvláštní. Je na něm cosi divného.“ Aniž si to uvědomila, začala si otírat dlaně o džínsy.

Laura uložila krabičku nazpět, zavřela zásuvku, zvedla se a pohlédla na dceru. „Chtěla jsem jen, abys o něm věděla a měla představu, kde ho mám uložený. Kdyby se mi někdy něco stalo, musíš si ho vzít a uložit někam do bezpečí. Rozumíš? A jednoho dne ho zase musíš předat své dceři. Povím ti jeho příběh, ale ne teď. Pro dnešek to necháme být. A řeknu ti proč. Ten příběh navždy změní tvůj pohled na církev. Možná i zničí tvoji víru. Alespoň mně to udělal. Ne!“ Její hlas pojednou zosťřil. „Neboj se. Žádný jiný svět v tom není.“ Abi na okamžik zahlédla v matčiných očích něco, co v nich ještě nikdy neviděla. Byla to úzkost? Anebo ještě cosi jiného? Uspokojení. Ano. Navzdory Abiině odmítavé reakci se přihodilo něco, co matku doopravdy potěšilo.

* * *

Tichý kostelík svatého Huga stál na konci zablácené ulice, ztopen v podvečerním slunci. Cestou domů Abi zaparkovala auto u krajnice kousek od brány a proplétala se opuštěným prostranstvím kolem kostela mezi náhrobními kameny, které někdo opět pomaloval červenými hákovými kříži. Jak tak hleděla na zmačkané plechovky od piva, rozbité láhve a injekční stříkačky rozházené v trávě kolem kamenů, zničehonic se přistihla, že myslí na matčin starý kříšťál. Líbezný dům jejich rodičů jako by byl z jiné planety. S povzdechem pohlédla na kostelní okna odshora až dolů hustě zadrátovaná, aby je někdo nerozbil, a v duchu odříkala krátkou modlitbičku. Kolikrát už za posledních několik měsíců tenhle nepořádek uklízela, ruce v gumových rukavicích a velký plastový pytel vedle sebe. A vždycky se tu objevil znovu. Může na tom něco změnit účel, k němuž kostel slouží? Bude na něm lidem víc záležet? Dost o tom pochybovala.

Odemkla, strčila do dveří a vhodila klíč do kapsy. Uvnitř ji uvítalo všeobjímající, téměř zvonící ticho. Uvědomila si, že je hlubší než obvykle, intenzivnější. Zavřela za sebou dveře a naslouchala hlasitému klapnutí závory zapadající na své místo. Pak tiše vykročila lodí a v tajemném pološeru zůstala stát před oltářem. Tlusté zdi, lomená okna se starobylými barevnými skly, závan dávno zapomenuté vůně vznášející se ve vzduchu, to vše ve starém kostelíku vytvářelo atmosféru hlubokého klidu. Milovala ten pocit, když tu bývala sama, ale dnes to možná bylo naposledy. Čas, kdy se mohla považovat za samostatnou duchovní, byl pryč. Pokud půjde všechno podle plánu, přijde sem zítra Kieran se skupinou svých farníků od svatého Jana, aby vyklidili dvůr a vynesli ven staré kostelní lavice. Kostel se pak upraví na společenský prostor. Budou tu hračky a malovací potřeby pro nejmenší, káva a šálky pro maminky. Všichni doufali, že to lidi přiměje, aby se o tohle místo víc starali a měli je rádi. Přitáhne to sem rodinky maminky, posílí duch komunity, lidé se navzájem seznámí, a možná se začnou zajímat i o církev. Abi bude asi jediná, komu se bude po tichu a posvátnu tohoto místa stýskat. Vtom ji napadla další myšlenka a povzdechla. Zítra také poprvé od té doby, co ji tak úpěnlivě žádal, aby se vrátila na faru, uvidí Kierana, jemuž se po celý ten čas obratně vyhýbala. Zachmuřila se. Bude to jeho poslední šance, jak dokázat, že se k ní dovede chovat normálně. Všude kolem tu bude spousta cizích lidí. Žádné nebezpečí jí nehrozí.

Vzhledla ke kříži na nástěnném oltáři pod východním oknem. Byl starý, vyřezávaný a vypadal, že nestojí za krádež, a tak ho nechali na místě. „Tohle jsi možná chtěl, vid’?“ zašeptala. „Děláme dobře? A je správné, když tu zůstanu?“

Kostelní loď se náhle rozjasnila a Abi se nervózně otočila. Chvilku trvalo, než si uvědomila, že barevnými středověkými okny jen pronikly poslední paprsky slunce zapadajícího za stromy a vrhají jemné barevné stíny na kamenné dlaždice pod jejíma nohama. Zatajila dech a hleděla na tu krásu, když vtom náhle začal blízko ní někdo zpívat. Strnula.

*„Lásko boží, všechny lásky převyšující,
radosti nebes, na zem dolů sestup.“*

Abi se zahleděla do hlubokých stínů mezi prázdné lavice chóru. Tichý, čistý hlas zpíval dál sotva slyšitelná slova hymnu. Když vstupovala do kostela, nikoho tu neviděla.

„Dobrý den...“, Abi odstoupila od zábradlí kolem oltáře a pomalu kráčela k chórovým lavicím. „Kdo je tu?“ Zvedla ruku a zaclonila si oči.

Zpěv zničehonic ustal.

„Prosím, nepřestávejte,“ zavolala Abi. „Bylo to krásné.“

Cítila, že někdo poslouchá. „Kde jste? Nevidím vás.“ Stejně náhle jako vysvitl, sluneční paprsek zase pohasl. Slunce zašlo za stromy. Kostel se ponořil do pološera a ona cítila, že je zase sama.

„Vraťte se, prosím.“ Její hlas zněl ploše a přiškrceně. Nikdo neodpovídal.

Pomalou a systematicky prohledala kostel, odemkla dveře do sakristie a nakoukla do všech koutů i pod kostelní lavice. Věděla však, že to nemá smysl. „Byl to duch,“ zašeptala si sama pro sebe. „Ozvěna minulosti.“

Ta představa ji neděsila. Už od dětství si uvědomovala, že existuje svět mimo ten náš. Duchové byli součástí zázraku božího Stvoření, ale ona ještě nikdy neslyšela nic tak jasně. Cítila se pozhnaná.

Došla až ke dveřím, zastavila se a ohlédla zpět do lodi. U oltáře stál muž. Byl to vikář, ale ne Kieran. Tenhle byl vyšší, měl bílé vlasy a na sobě černou sutanu. Otočil se a pohlédl přímo na ni. Pomalu pozvedl ruku a učinil znamení kříže. V té chvíli si uvědomila, že kostel je plný lidí. Stíny zaplnily lavice, na oltáři hořely voskovice a Abi zдалky opět slyšela ten čistý hlas, nesoucí se ozvěnou v tichu.

*„Ježíši, ty jsi soucit sám,
čistá láska nespoutaná.“*

Abi sledovala tuto podívanou jako uhranutá. Bylo to něco tak úchvatného, až se jí zatajil dech.

Západka na dveřích za jejími zády se zvedla a dveře zavržaly. Abi se při tom zvuku s úlekem prudce otočila. Přímo proti ní stál Kieran. „Viděl jsem vaše auto.“ Vešel dovnitř a zavřel za sebou. Kostel byl pojednou tichý, tmavý a zel prázdnotou. Na oltáři už nehořely svíce. Zpěv ustal tak náhle, že pod kamennou klenbou nezanechal ani ozvěnu. Nenadálост té změny atmosféry v ní zanechala zvláštní pocit opuštěnosti a prázdnoty.

Kieran se nervózně rozhlédl, přistoupil k panelu s vypínači a jeden po druhém je otáčel, až byla kostelní loď plná světla. „Přišel jsem to tu připravit na zítřek,“ pronesl chmurně. „Čím dřív se tohle mauzoleum promění v něco jiného, tím lépe.“ Viděla, jak na ni pohlédl, ale netvářil se, že by chtěl jít blíž. Zdálo se, že se bojí.

„Není to žádné mauzoleum, ale krásný venkovský kostelík,“ odpověděla s jemnou výtkou v hlase. Zaplavila ji vlna smutku. „Víte jistě, Kierane, že Bůh po nás chce právě tohle?“

Zamračil se. „Samozeřejmě že to Bůh chce.“ Zachvěl se. „Jaký smysl má kostel, kde se schází jen hrstka stárnoucích věřících? Proboha, Abi, už jsme o tom mluvili.“ Vypadal popuzeně. „To, co tu chci zřídit, sem přivede mladé maminky a mládež. Až se tu v okolí začne stavět, přijdou nové rodiny, lidé, kteří budou chtít společenské centrum, možná i protidrogovou poradnu. Pořád to ale bude kostel. Dál tu budeme sloužit mše.“ Náhle se zarazil. „Cítím svíce. Vy jste tu nějaké zapálila?“

Smutně se usmála. „Vadilo by, kdybych je zapálila?“

Zavrtěl hlavou. „Jistěže ne. Je to jen divné. Tak zvláštně je to tu cítit.“ Ke svému překvapení viděla, jak mu na čele vyvstávají drobné krůpěje potu.

Intuitivně postoupila o krok k němu. „Kierane, viděla jsem je. Tu kongregaci, která sem chodívala na bohoslužby. Ty svíce byly jejich. Byl tu i rektor. Čekala bych, že jeho jméno bude jedním z těch, co vidíme tady na zdi. Požehnal tomuhle kostelu. Někdo tu zpíval. Někjaká žena. Překvapuje mě, že jste ji neslyšel. Bylo to nádherné...“ Zmlkla.

Kieran zbledl a s hrůzou na ni hleděl. „Ne!“ zavrtěl hlavou. „Ne. To se vám jenom zdálo.“ Vypadal zděšeně.

Abi na něj zpřímá pohlédla. „Vy jste to také viděl, Kierane. Ostatně, ještě pořád cítíte ty svíce.“

„Ne!“ Znovu zavrtěl hlavou, tentokrát o poznání rázněji.

„Viděl jste někdy ducha?“ zeptala se zničehonic zvědavě. Pojednou ji to začalo zajímat. Neuniklo jí, jak pevně stiskl rty, ale nemilosrdně pokračovala. „Mně se často zdálo, že jsem nějakého zahlédla, ale obrazu, který jsem viděla teď, se nic nevyrovnalo. Byl tak jasný. Tak skutečný. A vůbec z něj nešel strach. Nebyla to žádná mlhavá vidina. Připadalo mi, že ti lidé tu opravdu jsou, možná jen v nějakém jiném rozměru, a věnují se svým záležitostem. A ty spočívaly v tom, že chtěli toto starobylé místo modliteb obklopit dalšími modlitbami, láskou a požehnáním. Bylo to krásné.“

„Víte, co mi tu vykládáte?“ Ztišil hlas, až mluvil téměř šeptem. V hrůze na ni hleděl. „Proboha, Abi!“

„Není se čeho děsit,“ řekla klidně. „Rozhlédněte se, Kierane. Rozhlédněte se kolem sebe. Copak necítíte ten velebný mír, který z tohoto místa vyzařuje? To je posláním všech kostelů. Pro své okolí se stávají jakýmsi energetickými centrály, z nichž se modlitby šíří dál, a nezáleží na tom, jestli sem lidé chodí, nebo ne. I samy kameny vyzařují modlitbu, a ta působí.“

„Ne!“ Kieran zavrtěl hlavou. „Mlčte! Nic už neříkejte!“ Hlas se mu zlomil. „Už jsem se rozhodl. Na diecézi je všechno zařízené. Vím, že to je krásné

místo, a je mi z toho smutno, ale v Anglii jsou spousty půvabných starých kostelíků, které zůstanou, jak jsou. Jenom tenhle ne.“ Sevrhel rty. „Snažíte se mě vystrašit, ale tím ještě nikoho nepřimějete změnit názor.“

Pokrčila rameny. „Nesnažím se vás vystrašit. Myslela jsem jen, že něco uvidíte, vycítíte něco z toho, co tady je.“

„Nic tu není, Abi!“ Skoro to vykřikl. „Jenom zdi!“ Zhluboka se nadechl v očividné snaze se uklidnit. „Poslyšte, co kdybychom to tu zamkli a zašli si někam na sklenku vína? Kousek odtud je při cestě jedno hezké místo.“

Zavrtěla hlavou. „Ne. Díky. Jsem unavená. Měla jsem rušný den. Byla jsem u matky a teď jedu domů. Uvidíme se zítra.“ Pokusila se usmát. „Kdy přijdou ostatní?“ Aby se dostala ke dveřím, musela kolem něj projít. Zhluboka se nadechla a vykročila kostelní lodí směrem k němu. Snažila se jít pevně. V jednom okamžiku si uvědomila, že jí nehodlá ustoupit z cesty. „Omluvte mě. Už musím jít.“

„Abi, vy se mi vyhýbáte. Musíme si promluvit.“ Oči mu svítily. „Potřebuji vaši pomoc. Nesmíte odejít!“

Znovu zavrtěla hlavou. „Ne, Kierane. Teď není vhodná chvíle. Chci domů.“

Nečekala, že se k ní vrhne. Než stačila uskočit, chytil ji kolem ramen. Zuřivě se mu snažila vytrhnout, ale byl příliš silný. Přitáhl ji k sobě. „Abi, vy to nechápete. Neunesu to sám. Ti lidé jsou všude...“ Jednou rukou ji pustil a rozmáchlým gestem ukázal po celém kostele. „Musíte mi pomoci! Už s tím bojuji dlouho. Když tu byla Sue, jen taktak jsem to zvládal, ale když jste přišla vy, zjistil jsem, že to dokážu mít pod kontrolou. Byl jsem v bezpečí. Jste silná. Víte, co máte dělat. Ženy takové věci umějí. Dokázala jste je udržet v přiměřené vzdálenosti. Teď ale, když jsem sám...“ Odmlčel se a pohlédl jí do tváře. V jeho roztěkaných očích četla úzkost a strach. Byl jako lapené zvíře. „Nevím, co s tím!“ Viděla, jak ztěžka polkl. „Vy mě můžete zachránit, Abi. Musíte.“ A najednou si ji přitáhl k sobě a jeho prsty se jí zarývaly do paží. Jeho rty na jejích byly hladové a jemné. Odpuzovalo ji to. S výkřikem nevole se mu snažila vytrhnout, ale nemohla nic dělat. Zdálo se jí, že ten polibek trvá věčně, ale nakonec ji pustil. „Miláčku, Abi...“

Víc nestačil říct. Rozpřáhla se a udeřila ho pěstí do tváře. „Neopovažujte se! Neopovažujte se na mě ještě někdy sáhnout.“ Soucit, který se v ní rodil, když ji prosil o pomoc, byl rázem tentam a zmocnila se jí zuřivost. „Slyšíte? Nikdy! Už s vámi nechci mít nic společného, Kierane. Nic!“

„Bože, Abi, moc se omlouvám.“ Držel si rukou tvář. „Nevím, proč jsem

to udělal. Přiměli mě. Někdo mě donutil to udělat..." Vztáhl k ní ruku. „Abi, poslouchejte!“

„Ne! Vy poslouchejte. Nechte mě konečně být.“ Couvala, až narazila na dřevěnou lavici.

Chytil ji za ramena. Jeho hlas se náhle změnil. „Zranila jste mě, Abi.“ Po Bradě mu stékal pramínek krve.

„A zraním vás znovu.“ Cítila, jak se jí jeho prsty zarývají do masa, a na okamžik propadla panice. Pokoušela se mu vykroutit. „Nechte mě jít, bídáku!“

Pustil ji a bleskurychlým pohybem ji uhodil do tváře. „Takhle se mnou nemluvte. Co si to dovoluujete?“ Oči mu divoce plály. „Copak to nechápete?“ ztišil hlas. „Můžeme si navzájem pomoci. Snažím se mít s vámi trpělivost! Musíte to pochopit.“

„Neobtěžujte se.“ Konečně se jí podařilo vyprostit se. Jako šipka přeběhla ke dveřím a během několika vteřin se jí podařilo je otevřít. Byla venku a pádila po pěšině k autům.

* * *

Následujícího rána Kieran počkal, až všichni přijedou, a teprve poté se vrátil do kostela. Chvilí postával u dveří a rozhlížel se. Bylo krásně a všude kolem vládl čilý ruch. Cítil vůni kávy, slyšel smích, viděl, jak se pod invazí košťat zvedá ze země staletý prach a muži vynášejí před kostel jednu po druhé staré dřevěné lavice. Po Abi nebylo ani památky.

Kieran jí dvakrát zavolal na mobil, ale měla ho vypnutý. Rozhodl se, že už na ni nebude myslet. Lidí tu bylo dost, aby zahnali jeho běsy.

Skončili až pozdě odpoledne. Jeho auto bylo poslední, které ještě stálo na parkovišti. Zbývalo už jen zavřít dveře a otočit klíčem. Stál na prahu a hleděl dovnitř. Teď, když všichni odešli, vládlo v kostele hluboké ticho. Váhavě vešel a rozhlédl se. Napjatě čekal. Chvilí se bál, že tam ty stíny ještě budou, ale nikde se nic nepohnulo. Prostor byl čistý a prázdný. I okolí kostela stačili uklidit a lavice poskládat za dveře na začátku hlavní lodi. Zítra je naloží na nákladák a odvezou do skladu, než na diecézi rozhodnou, co s nimi. Prý je o ně zájem v hospodách, doslechl se. Alespoň by vynesly trochu tolik potřebných peněz. Teď, když byla loď kostela prázdná, vypadala mnohem větší než dřív. A tak nějak divná. Odsunul tu myšlenku stranou a obrátil se k oltáři. Kromě prosté modré látky na něm nebylo nic. Žádný kříž a svícny, jen ten ošklivý starý krucifix na zdi pod východním oknem tu zůstal. Zachvěl se. Měli ho dát taky pryč.

Pomalu vykročil po jedné straně lodi. Prach na kamenné dlažbě dosud ukazoval, kde stály po mnoho let kostelní lavice. Zvláštní, že Abi nebyla nápadem kostel vyklidit vůbec nadšená. Jako nová mladá tvář by měla představovat pokrokářské křídlo v církvi, které se staví proti zbytečné starosvětské obřadnosti. Zavrtěl smutně hlavou. Jak jen si to s ní mohl tak strašlivě rozházet? Všechno, co řekl a udělal, si špatně vyložila. Znovu se zachvěl. Je silná. Přesto viděla duchy. Zamyslel se. A zdá se, že jí to vůbec nevadilo. Nebála se.

Pomalu začínal o Abi uvažovat jinak. Odjakživa věděl, že je schopná, že si dokáže poradit s nadpřirozenými jevy, k nimž v tomto kostele dochází, ale možná se mýlil, když si myslel, že to je dobře. Třeba je toho neklidu sama příčinou. Rozhlédl se a nervózně bloudil očima ve stínech. Možná jsou blíž pravdě lidé, kteří mají vůči ženám v kněžském úřadu výhrady.

Mohl se v ní tak mýlit? Zpočátku byl přesvědčen, že má všechny vlastnosti, jaké má dobrý duchovní mít. Je snad jeho chybou, že sešla z pravé cesty? Na koleji jistě museli zaznamenat nějaké problémy, třebaže zprvu uznali, že je pro kněžský úřad vhodná. Zavrtěl hlavou. Léčení modlitbou a energiemi. Hlasy. Pověry. A teď duchové! Viděla je tady – přímo v tomhle kostele! Otrásl se odporem. Prudce se otočil a snažil se uklidnit. Teď jsou duchové pryč. Ale ne, vždyť tu nikdy ani nebyli. Ostatně, on žádné neviděl. Tedy ne ve skutečnosti. Pokud něco viděl, bylo to pouhé zdání. Bujná fantazie. Už od dětství. Pozůstatek jeho nočních můr. V takovéhle staré budově si člověk snadno představí, že vidí věci. Nebylo to nic než stíny. Ruce se mu začínaly potit. Promnul si tvář a zamrkal. Modřina v místě, kam ho udeřila, bolela. Kýval se mu zub. Ráno si dokonce chvíli myslel, že mu vypadne. Ale neměl ji uhodit. To je neodpustitelné. Ztratil nad sebou kontrolu, a to je nepřipustné chování. V noci se čtyři hodiny modlil a snažil se najít cestu, jak z téhle šlamastiky ven. A prosil Boha, aby jí dal nahlédnout, jak moc ji potřebuje.

Zásadní je pochopitelně skutečnost, že ona jej potřebuje stejně jako on ji. Pokud by jí dodal sílu překonat její nedostatky a ukázal jí pravou cestu, pak by jistě ona mohla pomoci jemu. Ale pomohla by mu? Nepředstavovala by pro něj spíš nebezpečí a hrozbu jeho zdravému rozumu? Pojednou před sebou viděl její jasné, vášnivé oči, její divoké vlasy, a znovu se ho zmocnil strach.

Vtom za sebou zaslechl zvuk. Così zavržalo v chórových lavicích, které prozatím ponechali na místě. Rychle se otočil a poslouchal. Nic. Pak se náhle ozvalo tiché zacinkání, jako kdyby někdo upustil minci. Nervózně se zachvěl, ale sebral se a přiměl se ke klidu. Čas od času může ze stropu spadnout kousek omítky. Celý den tu někdo do něčeho bouchal a vrážel, stavba trpěla oře-

sy. Znovu se otočil. Prázdnota prostoru na něj doléhala čím dál víc. Dokud tu byli lidé, bylo to docela zábavné. Odevšad se ozýval trvalý proud smíchu a konverzace. Pár farníků přineslo termosky s kávou. Na chvíli dokonce zapomněl, že je v kostele. Mohl myslet jen na to, že je třeba udělat nějakou práci. Vyklidit prostor, přeskupit zdroje. Když všichni odešli, zůstal tu sám, aby zhasl světla a zkontroloval, zda je všechno v pořádku. A zamkl. Abi samozřejmě pomoci nepřišla, ale on to od ní po výstupu z předchozího večera ani nečekal. Zamračil se. Ještě pořád nechápal, že na jeho polibek reagovala tak, jak reagovala. Vždyť ženám obvykle připadá přitažlivý. Myslel si, že i pro ni je atraktivním mužem. Vždycky mu to tak připadalo. Že je jí jeho společnost příjemná. Či alespoň donedávna. Povzdechl. Nabízel jí opravdu hodně. Domov, budoucnost, podporu. A ona té podpory potřebuje neskonale mnoho, to teď jasně viděl.

Další zavržení z lavic ho přimělo, aby se znovu otočil. Pátral očima v šeru. „Haló? Je tam někdo?“ Zhluboka se nadechl, aby se uklidnil. „Vylezte!“ Tenhle kostel byl tmavý i za plného denního světla; teď ale, když byl prázdný, Kieran jasně viděl, že tu nikdo není. Nebylo kde se schovat.

„Vylezte! Je nejvyšší čas. Budu zamykat.“

Ticho se dalo takřka krájet.

Za zády mu zablikalo světýlko. Prudce se otočil k oltáři a zalapal po dechu. Na kusu krajkové látky tam stály dva svícny, dvě svíce a kříž. V ústech mu vyschlo. Zachvěl se hrůzou. Chvíli stál a neodvažoval se dýchat. Pak konečně pozvedl ruku a svíce zmizely. „Otče náš, jenž jsi na nebesích,“ zašeptal. To je Abiino dílo, pomyslel si. Nechtěla, aby se tu s něčím hýbalo. Pomalu couval ke dveřím. „Posvět’ se jméno tvé.“ To ona. S ní sem přišlo všechno zlo. Proto nechtěla, aby se jí dotýkal. Proto propadla panice, když po ní vztáhl ruce.

Pro to, co se tu odehrávalo, existovalo jen jedno jediné slovo.

Čarodějnictví.

* * *

David Paxman tázvě pohlédl na Abi. „Prý jste mu málem vyrazila zub, Abi. To musela být ale rána!“

„On s vámi mluvil?“ Abi zaťala ruce v pěst, ale snažila se mluvit klidně. „Řekl vám také, že mě uhodil?“

Biskup unaveně přikývl. „Víceméně vyprávěl totéž co vy, jen s tím rozdí-

lem, že měl za to, že jste ho od začátku chtěla svést. Také mu dělá starost, co jste v kostele dělala, že to vyžadovalo zapálit tolik svící.“

„Svící?“ Cítila, jak se jí z tváře vytrácí barva.

„Svící.“ Biskup se opřel a chopil se svého šálku. Bedlivě ji pozoroval.

„Nebyly to skutečné svíce.“ Pohlédla mu zřímá do očí. „Kostel byl plný duchů. Seděli v chóru, stál tam pastor, v lavicích seděli lidé a někdo zpíval překrásným hlasem sólový hymnus.“ Nervózně si prsty uhladila záhyby sukně. „Pak přišel Kieran a všechno zmizelo. Takhle,“ dodala a luskla prsty. „Když vešel dovnitř, byl už kostel temný. Temný, chladný a prázdný.“

„Padla zmínka i o čarodějnictví.“ Biskup se usmál.

„Panebože!“ Abi vstala. „Nemohu tomu uvěřit. Předpokládám, že to řekl jen proto, že jsem odmítla jeho návrhy.“

„Po pravdě řečeno, předpokládá, že vám to pomáhalo jej proti jeho nejlepší vůli obloudit.“

„Ten mstivý lump! To mě chce dát upálit na hranici?“

„Není to příliš křesťanské, Abi, ale ano, něco v tom smyslu.“

„No, nabídla jsem vám svou rezignaci, vzpomínáte? Takže Kieran si může tu svou krabičku se sirkami odnést jinam.“ Znovu se vztekle posadila. „V jednom má ale pravdu. Udělala jsem chybu, když jsem přijala svěcení. Teď už tuhle skutečnost akceptuji. Už se nepovažuji za duchovní osobu.“ Prudce se postavila. Nechtěla takhle mluvit. „Nejenže vidím duchy,“ pokračovala přesto, rozhodnutá vypovědět všechno na rovinu. „Já taky léčím. To se mu už vůbec nelíbí.“ Odmlčela se a za okamžik pokračovala. „Byl tak vyděšený. Nevím, jestli se bál víc těch duchů, nebo mě, anebo dokonce sebe. Zřejmě všeho najednou.“ Pokrčila rameny. „Když jsem od něj utekla, když jsem odešla z kostela, nemám nejmenší tušení, co se se mnou dělo. Zřejmě jsem byla v šoku, protože jsem najednou viděla všechno jinak.“ Zaváhala. „Duchové. Vždycky tu byli, ale dřív jsem je tak jasně neviděla. Cítila jsem je. Věděla jsem, že se toho děje spousta, na co si nemohu sáhnout. A pak náhle jako by někdo otočil vypínačem, rozsvítil a všechna světla mířila na mou hlavu.“

Biskup stále mlčel. Čekal, oči upřené do její tváře.

„Všechno zářilo. Lidé, domy, stromy. Bylo to, jako bych na všechno hleděla prizmatem čehosi. Barvy se chvěly. Všude. A ti lidé na ulicích. Lidé, kteří tam vůbec nebyli...“ Ztišila hlas, až mluvila skoro šeptem. Bylo to neuvěřitelné. Představovala si, že přesně takhle se musí cítit někdo, kdo si poprvé nebo podruhé vzal drogy. Překonávalo to vše, co kdy v životě zažila. Vtom si uvědomila, že ji biskup stále bedlivě pozoruje.

„Lidé?“ opakoval po chvílce, aby ji pobídl.

„Lidé ve starodávném oblečení. Duchové. Jako v kostele.“ Oči se jí náhle zalily slzami. „Cítila jsem jejich bolest. Jejich osamění. Jejich strach.“

Na okamžik se v místnosti rozhostilo úplné ticho. V hale za dveřmi vyzváněl telefon a pak zničehonic přestal. „Co se to se mnou děje?“ Prosebně k němu vzhlédla.

„Myslím, Abi, že v moderním žargonu se tomu říká stres,“ pronesl konečně. Zamyšleně se podrbal na bradě. „Naložili jsme toho na vás příliš, to je víc než jasné, a člověk, který měl být vaším vůdcem a mentorem, zklamal vaši důvěru. I mou!“ Chmurně se odmlčel. Ještě chvíli bylo ticho. „Vidíte ta prizmata a světla i teď?“

Zavrtěla hlavou.

„A duchy?“ Jeho tvář byla vážná.

Znovu zavrtěla hlavou.

„Dobrá.“

„Včerejšek jsem strávila na modlitbách,“ ujala se Abi slova po chvíli. „Když jste mě nemohl ihned přijmout, propadla jsem panice. Nevěděla jsem, co dělat. Vyrasila jsem na dlouhou procházku ven z města. Směřem k Wandlebury Hill. Měla jsem pomáhat s úklidem u svatého Huga, ale nesnesla jsem pomýšlení, že znovu uvidím Kierana. A tam v polích jsem ta světla a barvy zahнала. Nepřipustila jsem už, aby mě ovládly. Chtěly. Toužily ukázat mi minulost. Místo, kde jsem se procházela, je starobylé, ale mně se podařilo mé vidiny zvládnout. Tam venku mi najednou připadaly špatné. Nekřesťanské. Pohanské. Takže vidíte, proč už nemůžu vykonávat kněžské povolání. Kieran možná pojmenoval můj problém. Třeba jsem opravdu čarodějnice! Budete muset přijmout mou rezignaci. Rodiče nechtěli, abych byla vysvěcena. Otec proto, že je ateista, a matka... no, však víte, co si myslí.“ Pokrčila rameny. „Ať byl důvod jakýkoli, měli pravdu.“

Pomalů pokýval hlavou. „Vaše matka mi řekla, že ztratila víru, Abi, ale nikdy neprozradila proč.“ Pokrčil rameny. „Mýlíte se ale, když si myslíte, že nechtěla, abyste byla vysvěcena. Prohlásila, že to je vaše rozhodnutí a ona chce jen to, co je pro vás nejlepší.“ Vážně na ni pohlédl. „Myslím, Abi, že pro vás teď bude nejlepší, když si vezmete pár týdnů volna. Mezitím se tady všechno uklidní a budeme mít čas si rozmyslet, co dál.“

„Pokud jde o Kierana, nečekejte, že si něco rozmyslím,“ prohlásila plamenně.

„To rozhodně nečekám. Nicméně je třeba rozmyslet si i jiné věci.“ Biskup se nadechl. „Jste příliš cennou součástí týmu, Abi, než abychom vás ztratili.“

A stejně tak Kieran. I on nabídl rezignaci. Zachoval se neodpuštělně a porušil do posledního všechna pravidla, jakými se měl ve vztahu k vám řídit. Přivedl tak sebe i vás do překerní situace. Zastaví se tu dnes večer. Do té doby bychom měli všichni strávit nějakou chvíli na modlitbách.“

„Nechci, aby přišel o práci,“ ozvala se Abi s nečekanou pokorou. „Možná má pravdu a já jsem ho opravdu nějak přitahovala – aniž jsem si to uvědomovala. Nechtěla jsem. Špatně si to vyložil.“

„Měl se lépe ovládat, Abi. Už na něj nemyslete, drahá. Vyřídím to s ním. Ted' musíme vymyslet, co s vámi.“

„Myslíte, že jsem se zbláznila?“

„Proč bych si to měl myslet?“

„Vidím duchy.“

„Neřekl bych, že jste se zbláznila.“ Biskup vstal a napřáhl k ní obě ruce. Automaticky vyskočila a po krátkém zaváhání mu podala své. „Pošlu vás na chvíli někam pryč, Abi. Berte to jako čas duchovní obnovy. Příležitost modlit se. Přemýšlet o věcech v bezpečném útočišti daleko odtud. Můžete se rozhodnout, co dál. Uděláte to? Obvolám několik míst a potom vám dám vědět.“

„A nebudu se do té doby muset setkat s Kieranem?“

„Ne, nebudete.“ Usmál se. „Bůh s vámi, moje drahá. Všechno dobře dopadne, to vám slibuji.“

4

Reverend Ben Cavendish odsunul židli, posadil se ke kuchyňskému stolu a pohlédl na svého bratra a švagrovou. Oba muži sedící ve Woodley Manoru se jeden druhému nápadně podobali. Byli vysokí, měli pleť ošlehanou větrem a deštěm a šedivějící vlasy barvy soli a pepře. Ben byl o pět let starší. „Vím, že po vás žádám hodně, zvláště od tebe, Cal, ale myslím, že ta žena může být užitečná vám oběma,“ hovořil jemně. V rodině nebylo žádným tajemstvím, že Matovu penzi ztenčily na minimum nešťastné investice, které mu doporučili jeho finanční poradci. „Diecéze bude spolehlivě platit, a když tu to děvče pobude delší čas, vynese vám to ve svém součtu mnohem víc, než vám zaplatí za nocleh příležitostní hosté, kteří se většinou zdrží jen na jednu noc. A bude-

-li bydlet u vás, a ne u mne a u Janet, může vám trochu vypomocet se zahradou a možná i s rozhodnutím, jak naložit s těmi nákresy, co máte, pokud se ještě obnášíte myšlenkou otevřít své zahrady veřejnosti. Její matkou je Laura Rutherfordová.“

Jeho bratr Mat na to neřekl nic. Zareagovala Cal. „Laura Rutherfordová? Ta známá zahradní architektka?“ Cal byla drobná žena s vlasy podobné barvy jako její muž, jen nepoměrně zajímavěji upravenými. Otevřela doširoka své modré oči, předklonila se a opřela se lokty o stůl. Její opálená tvář hořela nadšením.

Ben přikývl.

„Dcera je ale vikářka, Bene, ne zahradní architektka! O zahradnictví nemusí vědět vůbec nic,“ namítl Mat.

Ben pokrčil rameny. „Určitě od matky něco pochytila. A i kdyby ne, má to jistě v genech, nemyslíš?“ Potměšile se usmál. „David chce, aby si udělala přestávku. Měla nějakou hodně nepříjemnou zkušenost s mužem, se kterým spolupracovala. Bylo to její první nebo druhé místo, ještě ani nemá vlastní farnost, a tak se na ni ten dotyčný vrhl. Chtěla rezignovat, ale biskup říká, že z ní bude skvělá pastorka. Neraď by ji ztratil, a proto se rozhodl poslat ji sem k nám, prý aby se vrátila zpět ke svým somersetským kořenům. Měli bychom ji tu utěšit a povzbudit a já bych jí měl být duchovním rádcem. David mi ale kladl na srdce, abych se nesnažil nahustit do ní okamžitě veškerou svou pastorační zkušenost, a tak mě napadlo, že bude možná lepší ubytovat ji u vás, a ne na faře.“

Cal se usmála. „Čtu-li dobře mezi řádky, je to zřejmě krasavice a já jako bych slyšela, jak se Janet ohrazuje: ‚V mém domě? Pěkně děkuji! To by mohla svést i mého manžela!‘“

Ben se zasmál. „Něco v tom smyslu, ano. Vidím, že mou ženu znáš opravdu dobře. Ale abych byl upřímný, David taky prohlásil, že podle jeho mínění by potřebovala trochu vykrmit, což je tvoje parketa, Cal. Ty vaříš přímo božsky.“

Cal se rozhodla ten kompliment přejít a věčně poznamenala: „Má to snad znamenat, že je stejně anorektická jako sexy?“

Mat pohodil hlavou a vesele se rozesmál. „O tom dost pochybuji. Pokud si dobře vzpomínám, Davidu Paxmanovi se líbí, když jsou ženy boubelatější.“ Rychle si položil ruku na ústa a předstíral zděšení. „Pardon, nic jsem neřekl. Není to fér, vzpomínat na časy, když byl biskup ještě mladíček a všechny matky pěkných dcer v okolí se ho bály.“

„Přesto máš pravdu,“ řekl Ben vážně. „Právě tahle vzpomínka vstupuje do cesty jednomu i všem mysteriím, která bychom měli všichni hluboce procitňovat. Proto jsem nikdy nemohl působit v jeho diecézi. Kromě toho sis ale

očividně nedal dvě a dvě dohromady! Laura Rutherfordová není nikdo jiný než malá Lally Purvisová, co bydlela tam nahoře u Priddy. Takže se všichni známe z dětství.“ Zasmál se. „Abi je vlastně jedna rodina. A my jsme tu dost daleko od jejího učitele, aby se tu cítila v bezpečí.“

Mat povzdechl. „Jak bychom tedy mohli odmítnout? Kdy přijede?“ Pohlédl na manželku. „Vezmeme si ji k sobě, vid’?“

Přikývla. „Samozřejmě. Pro další ruce se u nás vždycky najde místo, a jestli se mi bude snažit odloudit manžela, ať si poslouží.“

„Výborně. Protože ona tu do týdne bude,“ uzavřel rozhovor Ben.

* * *

Nakonec to trvalo mnohem déle. Druhý den dopoledne volal Benovi biskup. Když Ben položil sluchátko, zaraženě pohlédl na svou ženu. „Nedokážu tomu uvěřit. Laura Rutherfordová je mrtvá.“

Janet přešla pokojem a posadila se vedle něho. „Nemůže být mrtvá. Vždyť je ještě tak mladá!“

Ben jenom mlčky povzdechl. Její reakce bývala typická. Byl si jist, že Janet to tak nemyslí, ale na nečekané špatné zprávy obvykle reagovala spíš lamenováním, kolik bude mít starostí, než aby bezprostředně projevila soucit. Totéž očekával i nyní. Zachmuřil se. Janet byla dnes mimořádně elegantní. Právě odjížděla na dopolední kávu do Wellsu a předešlého dne si kvůli tomu zašla ke kadeřníkovi. Nikdy neopomněla zdůraznit, že tohle společenské setkání je jen „taková neformální záležitost“, ale pokaždé strávila před zrcadlem tolik času, že nakonec vypadala formálně až běda. Chudinka Laura, pomyslel si Ben. Kvůli té už Janet žádné starosti mít nebude. A jak to tak vypadá, ani kvůli její dceři.

„Laura měla zřejmě vrozenou srdeční vadu,“ pokýval hlavou. „David říkal, že teprve před několika měsíci zjistila, že s ní něco není něco v pořádku. Všichni si mysleli, že při vhodné medikamentózní léčbě se vše zlepší, ale...“ Pokrčil rameny. „Chudák Abi. Neměla ponětí o zdravotním stavu své matky. Musí to pro ni být šok. Ke všem jejím problémům ještě tohle...“

* * *

Pokoj voněl stále stejně. Po barvách a po květinách. Abi seděla na pohovce u okna, sklonila se, vzala do ruky cíp španělského přehozy a zabořila do něj tvář.

Dům byl pojednou tak strašně prázdný! Otec seděl dole ve své pracovně a koukal do zdi. Od pohřbu v městském krematoriu, od toho příšerného obřadu, na němž trval, to tak bylo každý den.

Abi se nabídla, že u něj nějakou chvíli zůstane. Jen pokrčil rameny a ona to vzala jako projev souhlasu. Povzdechla si. Neměla zdání, jak ho utěšit. O jistotách, které jí skýtala víra, s ním mluvit nemohla. Ani se o to nemínala pokoušet. Chtěla ho obejmout a ještě víc toužila po tom, aby on objal ji. Kdysi, když byla ještě malá holčička, k sobě měli tak blízko! Matčina hřejivá láska je oba zalila, vyplnila celičký dům. Tím hůř, když do jejího života vstoupil Bůh. Trápil ji otcův hněv, jeho nechápavé rozhořčení, přesvědčení, že z jakési zvrácené potřeby se mu za něco mstít ho zavrhla a s ním i všechno, co pro něj něco znamenalo. Dokonce ani teď se nedokázal přimět, aby jí pohlédl do očí. Když ráno připravila pro oba kávu a toasty, beze slova sebral hrnek a talířek, odnesl si je do pracovny a zavřel za sebou dveře.

Abi přešla k oknu, otevřela je a opřela se lokty o parapet.

„Dej mu čas,“ jako by slyšela matčin hlas z pokoje za sebou. Prudce se otočila „Mami?“

Místnost byla prázdná. Jak by nebyla? A přece...

„Mami?“ zašeptala znovu. „Jsi tu?“

Žádná odpověď.

Ještě chvíli nehybně stála a pak zamyšleně vykročila pokojem k prádelníku u protější zdi. Poklekla a vytáhla spodní zásuvku. Malá krabička byla přesně tam, kam ji matka uložila – mezi všelijakými jinými krabičkami, balíčky a novinovými výstřižky. Jednoho dne přijde chvíle, kdy se bude muset probrat všemi matčinými věcmi, ale teď ne. Ještě je příliš brzy. Příliš to bolí. Vytáhla krabičku, odnesla ji ke stolu, položila ji a dlouze se na ni zahleděla. Uvědomovala si matka, že zemře? Nepochybně věděla, že je nemocná, ale řekla by něco, i kdyby tušila, jak je to s ní vážné? Abi opatrně odklopila víčko. „Chystala ses mi o tom něco povědět,“ promluvila k prázdnému pokoji. „Proč sis to rozmyslela? Co je na tom kusu kamene tak zvláštního?“ Rozbalila látku, v níž byl zavinutý, a začala si jej prohlížet. Svrchní, matná část kříšťálu jemně pableskovala. Abi zkusmo přejela po kameni prstem. Byl chladný, netečný. Opatrně ho vyňala z krabičky a položila na stůl. Teď si ho mohla lépe prohlédnout. Byl to kus čirého kříšťálu zhruba kulovitého tvaru, ze dvou třetin obnažený, z čehož některé části byly neprůhledné a plné droboučkových trhlinek, zatímco jiné byly jasné jako sklo. Zbytek kamene vězel v kusu skály, z níž byl vysekán.

„Je to nějaká kříšťálová koule,“ zamumlala si pro sebe. „Že by? Staroby-

lá křišťálová koule?“ Podívala se do krabičky. Na dně ležel složený papírek, schovaný pod kouskem hedvábí. Opatrně ho rozložila a chvíli soustředěně hleděla na úhledné řádky psané vybledlým hnědým inkoustem.

Mé drahé Amélii. Až dospěješ, hadí kámen ti vypoví svůj příběh, budeš-li mu naslouchat. Opatruj ho jako oko v hlavě, a až i ty zestárneš, předej ho jedné ze svých čtyř dcer. Co uděláš s jeho příběhem a komu jej budeš vyprávět, to je jen a jen na tobě. El...

Vzkaz byl podepsán téměř nečitelnou šifrou. Amélie byla její prababička. Abi dlouze studovala podpis. Elizabeth? Elspeth? Nějaké jméno, které začínalo na E. Složila papírek a uložila ho zpátky do krabičky. Hadí kámen. Zachvěla se. „Takže ty máš svůj příběh?“ zašeptala. „Nebezpečný příběh?“ Cože jí to matka říkala? Připravil ji prý o její víru.

Dveře se rozletěly tak náhle, že málem vyskočila. „Co tu pohledáváš?“ Do místnosti vpadl otec. Těžce oddechoval, jak šel do schodů. Na sobě měl tutéž kostkovanou košili, kterou nosil už tři dny. Abi ucítila pach potu mísící se s lehkým oděrem alkoholu. Zamračila se. Patrně v soukromí své pracovny pil. Téměř provinile poodstoupila od stolu. „Jenom jsem si zašla sem nahoru, abych jí byla blíž,“ odpověděla po chvilce.

Zpražil ji pohledem. „Nemůžeš jí být blíž. Je mrtvá. Copak to nechápeš? Mrtvá!“ Byl to drásavý výkřik zoufalství.

„Já vím.“ Abi k němu vztáhla ruku. „I mně chybí,“ řekla tiše.

Její gesto jako by ho rozzuřilo ještě víc. „Tobě? Tobě že chybí? Odstěhovala ses pryč! Zradila jsi nás! Otočila ses zády ke všemu, v co jsme věřili. Zlomila jsi jí srdce!“ Popošel několik kroků do místnosti a zahlédl na stole otevřenou krabičku s křišťálem. Zůstal stát jako přimražený. „Ta věc! Říkal jsem jí, ať se jí zbaví.“ V první chvíli se zdálo, že se jen těžko vzpomíná na šoku. „Jak mě mohla takhle podvést? Jak mi mohla takhle lhát? Po tom všem, co se stalo!“

„Co je, tati? Nechápu. Co se stalo?“ Abi pohlédla z otce na kámen a zase zpátky. Náhle jako by slyšela matčin hlas: „Tohle jsem před tvým otcem vždyc-ky schovávala.“

Zhluboka se nadechl ve snaze se uklidnit a ztěžka dosedl na pohovku u okna. Od výstupu do schodů ještě pořád těžce dýchal. „Když jsme se vzali, byli jsme šťastní. Pohádkově šťastní. Pracoval jsem ve výzkumném ústavu při Bristolské univerzitě.“ Vypadalo to skoro, jako by mluvil sám k sobě. Nedíval se na ni, oči upřené do prostoru na nějaký vzdálený bod, který nemohla vidět.

„Potom jsi přišla na svět ty. Bylo to nádherné, ale pak se všechno ocitlo v troskách.“ Nadlouho se odmlčel.

„V troskách? Kvůli mně?“ zašeptala Abi konečně. Její vlastní vzpomínky na dětství byly prosluněné: milující prarodiče, rozesmátí bratrance a sestřenice, rodiče, kteří se drží za ruce a hledí si do očí, vtipkují spolu, jsou k sobě něžní a společně čelí nástrahám světa. Milovali ji. Byla si jista, že ji oba milují. Kdy se to jen mohlo zvrtnout? A proč si ničeho nevšimla?

Odstoupila od stolu a usedla na dřevěnou židli u zdi. Zdálo se, že to vůbec nezaregistroval. „Dostal jsem místo badatele v Cambridgi,“ pokračoval. Hlas mu lehce třásl. „Byli jsme nadšeni. Šlo o jedno z nejprestižnějších zaměstnání v zemi.“

Abi si na to vzpomínala. Nadchlo ji to. Všechno to bylo tak jiné než v malém viktoriánském domě v Bristolu. Okamžitě se do Cambridge zamilovala. I když byla ještě malá, uchvacovala ji éterická krása starých gotických kolejí, řeka, magická atmosféra, romantické příběhy, jež se k městu vztahovaly, i rozlehlý šedý dům, kam se nastěhovali. Jeho zahrada fascinovala svou divokostí. Zušlechtit všechno to roští, křoviska i skrytá zákoutí a vtisknout jim řád, krásu a líbeznost byl úkol, který její matku dovedl až ke slávě a bohatství. Sláva... Abi se při té představě smutně pousmála.

„Ta věc, to byl dárek na rozloučenou od její matky.“ Otcův hlas zdrsnel a zněl staře. „Prostě ‚nějaký dárek‘! Ani jsem nevěděl, co to je. Dala ho Lauře, protože jsme se stěhovali tak daleko. Pro případ, že bychom se už neviděli.“ Zmlkl.

Abi tiše seděla a čekala. Neodvažovala se promluvit. Hleděl do prázdna, jako by ji neviděl, zrak upřený daleko do minulosti.

„Samozřejmě že jsme ji už neviděli. Musela vědět, že umírá.“ Povzdechl. „Lally mi tu věc jednou přinesla ukázat. ‚Podívej se na to, Harry,‘ řekla spokojeně. ‚Myslíš si, že víš všechno, ale vsadím se, že tohle nevysvětlíš!‘ Smála se, oči jí zářily. Byla vzrušená. ‚Sáhni si na to!‘ vybědla mě. ‚A řekni, co to je.‘ Věděl jsem to. Byl to křemíkový krystal. Kyslíčník křemičitý. Bývají velmi krásné, ale tohle byl odporný šutr vězící v kusu skály. Řekl jsem jí, ať si ho dá na skalku a nechá ho něčím obrůst. ‚Ó ne,‘ protestovala. ‚To v žádném případě. Vezmi si ho do ruky. Cítíš ty vibrace?‘ Měla na sobě dlouhou cikánskou sukni a vypadala jako rozradostněné dítě. Tobě tehdy muselo být asi šest let.“ Takže nezapomněl, že tam je. Abi nejistě poposedla. „Dala mi ho do dlaní.“ Odmlčel se. „Cítil jsem, jak se rozehřívá. Vibroval. Plošky krystalů jako by se pohybovaly.“ Otrásl se odporem. „Řekl jsem jí, že to není možné. Že to je nějaký trik.

Vytrhla mi ho z ruky. „Ženská magie,“ řekla jen. „Nic pro tebe!“ a zasmála se na mě. „Že prý jsem starý hloupý vědátor.“ Konečně pohlédl na Abi a ona uviděla, že má očí slzy. „Proč musela umřít? Vždyť byla o patnáct let mladší. To já jsem měl odejít první!“

Abi se kousla do rtu. Snažila se zaplašit smutek. Věděla, že nemá smysl, aby k němu šla, přestože toužila vzít ho za ruku. V krematoriu se ho pokusila podepřít, ale přede všemi ji odstrčil, jako by se jejího doteku štítil.

Vzhlédl, a jako by jí četl myšlenky, osopil se na ni: „Ne aby ses mě snažila utěšovat nějakými žvásty o tom svém Kristovi!“

„To jsem nechtěla. Víím, že to nemáš rád.“

Neposlouchal ji. Přistoupil ke stolu a chvíli hleděl na kus kříšťálu. „Tak ona si ho nechala. Schovávala ho přede mnou. Ale před tebou ne. Řekla ti o něm. Tak ses nakazila celou touhle křesťanskou záležitostí. Nejenže mi ten kámen vzal milovanou ženu, ale připravil mě i o dceru.“ Mluvil stále hlasitěji a hlas se mu lámал.

„Tati...“

„Nesnaž se to popírat. Vůbec se o to nepokoušej. Je pozdě. Chci, abys odtud odešla. Sbal si svoje věci a jdi. Slyšíš? Nech mě být. Tady už nemáš co dělat!“ Po tváři mu stékaly slzy.

„Tati, prosím tě...“

„Jdi!“ Plačtivý tón se změnil v zuřivý křik. Abi před ním ucouvla. „Vypadni!“ Ukázal ke dveřím. „Hned! A pokud jde o tuhle věc...“, chytil kříšťál do obou rukou, „...může vyletět a rozbít se o skalku, kam patří!“ Třemi spěšnými kroky byl u okna a vyhodil kámen vstříc slunci. Kříšťál přelétl dvě patra a zmizel.